

Kamer dwingt alsnog spaarregeling studiepunten af

Studenten met een tempobeurs kunnen alsnog hun studiepunten sparen. Onder druk van de Tweede Kamer komt minister Ritzen binnen een week met een regeling. Half juli liet de bewindsman weten niets te voelen voor een spaarsysteem, ondanks eerder gedane toezeggingen. Ook nu nog beschouwt hij een dergelijke regeling vooral als een 'betaalde vakantie' voor studenten.

door
Marcel
Wiegman
HOP

De spaarregeling maakt het voor tempobeurs-studenten mogelijk om onvoldoende resultaten in het ene jaar te compenseren met extra resultaten in het andere. Ritzen zegde de Kamer een jaar geleden toe 'loyaal invulling te zullen geven' aan zo'n systeem, maar kwam later op die belofte terug. Studenten moeten jaarlijks de helft van hun studiepunten

halen. Volgens Ritzen kunnen ze dat met gemak. Het systeem zou bovendien te ingewikkeld worden. Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) spande daarop een kort geding aan. De president van de Haagse rechtbank vond dat Ritzen alsnog met de Kamer over de kwestie moest overleggen en sprak zijn verontwaardiging over de gang van zaken uit. Vorige week donderdag sloot de Tweede Kamer zich, in een debat met Ritzen, bij dat oordeel aan. Toezegging is toezegging, vonden de parlementariërs, dus een spaarregeling moet er in ieder geval komen. Ritzen ging daar zijns

ondanks mee akkoord. Nog steeds vindt hij dat een spaarregeling niet nodig is en feitelijk een premie zet op niet-studeren. Het sparen van studiepunten dient echter volgens hem zo snel mogelijk te verdwijnen als politiek probleem. Te lang is te veel aandacht besteed aan 'een buitengewoon klein element in het hoger-onderwijsbeleid', liet Ritzen weten. Na overleg met het ISO en de LSVb zal hij binnen een week alsnog een concreet voorstel doen. De paarse coalitie is verdeeld over de invulling van de spaarregeling.

De VVD kiest voor het strengste model: wie onderweg vertraging oploopt, maar er toch in slaagt binnen vier jaar af te studeren, ziet zijn lening alsnog omgezet in een gift. De PvdA wil deze 'bollebozenvariant' wellicht met een jaar verlengen, omdat volgens woordvoerder R. van der Ploeg vertraging niet altijd de schuld van de student is. Hij wil weten of een afrekening na vijf jaar betaalbaar is. Een opmerkelijke omslag, omdat Van der Ploeg tot voor kort nog tegen iedere vorm van sparen was. D66-kamerlid B. Bakker

pleitte voor een model, waarin studenten hun vertraging per jaar kunnen compenseren. Dat sluit volgens hem beter aan bij de systematiek van de tempobeurs. De voorstellen van de VVD en PvdA vond hij te streng. Het zou een nog grotere druk op studenten zetten dan de prestatiebeurs, die Ritzen vanaf volgend studiejaar wil invoeren.

TUE-brandweer in training

Een auto verpletterd door een grote stalen buis. Op het eerste gezicht een vreselijk ongeluk. Gelukkig was het allemaal in scène gezet. De TUE-brandweer oefende maandagmiddag voor de zaterdag te houden kwaliteitstesten technische hulpverlening. Deze testen worden dan op meerdere plaatsen gehouden in de regio Kleine Dommel, waar de TUE-brandweer ook onder valt. Foto: Bram Saeys

Multimedia Sciencepark

Het ziet er naar uit dat het BTD-gebouw een andere bestemming gaat krijgen. Er bestaan plannen om op het TUE-terrein een Multimedia Sciencepark te starten. Het gebouw van de Bouw Technische Dienst is hiervoor aangeboden. Op verzoek van het college van bestuur worden hierover gesprekken gevoerd met de gemeente, met Regio Eindhoven Digitaal en met de NV Rede. Het gebouw zou verder ook gaan dienen als ruimte voor jonge starters en doorstarters. (JU)

viertal. Het doorkruist het evenwicht dat bestuurders en raden in het algemeen met elkaar hebben gevonden. Begin 1991 kwam Ritzen zelf met het idee van een charter voor de universiteiten, maar trok dat later weer in. De vier voorzitters zijn ook niet gelukkig met de samenstelling van de toekomstige universiteits-

Deze week

5 Leden van de Progressieve Fractie wisselden onlangs met minister Ritzen van gedachten over zijn nieuwe wetsvoorstel voor de universitaire bestuursstructuur.

7 Prof.dr.ir. Mathieu Weggeman zette, na een half jaar aangesteld te zijn bij Technische Bedrijfskunde, zijn indrukken als nieuwkomer op papier. Cursor vroeg hem ernaar.

9 De medewerkers van de TUE krijgen vanaf 1 november te maken met een nieuw rechtspositiereglement: het RWO. Daarin zijn alle rechten en plichten van werkgever en medewerkers vastgelegd.

U-raadsvoorzitters pleiten voor charter

door
Pieter
Evelein
HOP

Universiteiten moeten alsnog de mogelijkheid krijgen om een eigen bestuursreglement (charter) op te stellen. Dit schrijven vier voorzitters van universiteitsraden in een brief aan hun collega's. Het idee is dat minister Ritzen met elke universiteit in een soort contractvorm de bestuursstructuur van de instelling vastlegt. Volgens de vier voorzitters (van de UU, UvA, RL en KUB) is een eigen bestuursreglement een minimum-voorwaarde voor een universiteitsbestuur om behoorlijk te kunnen functioneren. Het wetsvoorstel van Ritzen dwingt de CvB's en U-raden in een contractueel keurslijf, meent het

raad, die een medezeggenschapsorgaan wordt. Ritzen wil voor studenten evenveel zetels als voor personeelsleden. Zo'n raad zal onvoldoende aanzien hebben, schrijven de voorzitters. Nu zitten er twee keer zoveel personeelsleden in als studenten.

Aantal eerstejaars trekt aan

door
Pieter
Evelein
HOP

Nu het studiejaar weer is begonnen ontstaat een betrouwbaarder beeld van de nieuwe aantallen eerstejaars. Daarbij doen zich enkele opvallende verschuivingen voor tussen de vooraanmeldingscijfers en de werkelijke inschrijvingscijfers van vier tot zes weken daarna. De meest kenmerkende

verschuiving is die bij de Erasmus-universiteit Rotterdam. Half augustus tekende zich een teruggang met 14% af. Uit de tussenstand op 1 oktober blijkt die minder dan 1%. Een gestegen belangstelling voor bedrijfskunde compenseert het verlies bij economie. Elders zijn de verschillen minder spectaculair. Het lijkt er in elk geval op dat eerstejaars zich later hebben ingeschreven dan vorig jaar. Hier en daar melden zich nog steeds aantallen studenten aan. Gevolg is dat de uiteindelijke 'klap' nog enigszins meevalt.

Vooraanmelding/inschrijving eerstejaars

Inst.	1994	1995	verschil	oud verschil
UU	4350	3997	-9,1 %	-10,5 %
EUR	2427	2408	-0,8 %	-14,2 %
TUD	2387	2286	-4,2 %	-9,5 %
TUE	1070	973	-9,1 %	-16,8 %
UT	1516	1240	-18,2 %	-19,3 %
LUW	828	938	+11,7 %	-17,9 %
RL	1873	2165	+15,4 %	+3,6 %
UvA	4549	3929	-13,6 %	-14,7 %
KUB	1870	1550	-17,1 %	-17,8 %

Verschil = verschil in de inschrijvingscijfers, gemeten tussen half september en begin oktober. Oud verschil = verschil in de vooraanmeldingscijfers, gemeten in half augustus.

Nota bene:

De ontbrekende universiteiten konden of wilden geen cijfers beschikbaar stellen.

Mensen

Het college van bestuur heeft voor de periode van 1 oktober 1995 tot en met 30 september 1997 **Jacques de Mooij** benoemd tot directeur van het studentensportcentrum. De Mooij volgt Jacques van de Bosch op, die de TUE heeft verlaten door gebruik te maken van de VUT-regeling. De Mooij was hoofd uitvoering van het programma voor lichamelijke vorming en sport.

Jo PTT met VUT

Het zit erop, 27 oktober, de laatste ploeterende dag. Ik moet wel stoppen want mijn zweet is op. Om uitdroging te voorkomen, wil ik

op die dag met u om 16.30 uur het glas heffen in het PVOC.

Jo (PTT) van Houtum

Bedankt

Mede namens mijn vrouw wil ik iedereen bedanken voor de belangstelling en voor de cadeaus die ik mocht ontvangen bij mijn afscheid van de TUE.

Theo Meulendijks

Tussenstand BCI Beursspel

Top-10:

- (1) Kusters/Schuer (medewerkers/BDK) fl. 35.520,-
- (2) Patrick Kleuskens (student/N) fl. 23.800,-
- (3) De Flippo's (studenten/TEMA) fl. 21.800,-
- (4) Jaap Feijen (student/N) fl. 21.720,-
- (5) Stijn de Kruijf (student/W) fl. 21.270,-
- (6) A. de Niet (student/BDK) fl. 21.040,-
- (7) R. Lenders (medewerker/BDK/IVO) fl. 20.400,-
- (8),(9),(10): Alle deelnemers die nog geen orders hebben geplaatst, zij staan nog op het beginkapitaal van fl. 20.000,-.

en boekten zodoende behoorlijke verliezen. De punten 3b en 3c van het reglement zijn vervallen, wat inhoudt dat er geen rente wordt uitgekeerd.

Centrale Leeszaal geopend

Tijdens de tentamenperiode is de Centrale Leeszaal in het weekend van 7 en 8 oktober open van 9.00 tot 23.00 uur.

SG-Aktueel

Maandag 9 oktober, van 12.45 tot 13.30 uur, RC Collegezaal 2

Rotterdam is sedogen voorbij

CTD-ers leveren bijdrage aan publieksdag TUE

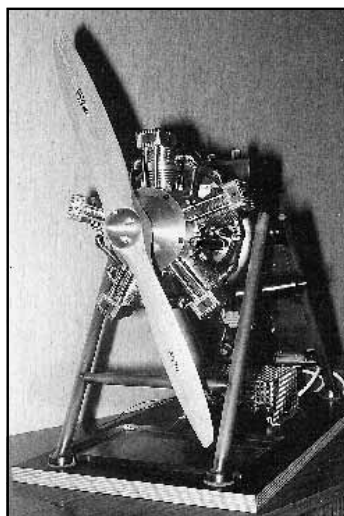
door
Han
Konings

Aanstaande zondag vindt op de TUE de publieksdag 'Speelgoed met Techniek' plaats. Van 12.00 tot 17.00 uur wordt er een gevarieerd programma aangeboden voor jong en oud, dat bestaat uit allerlei demonstraties, presentaties en doe-activiteiten. Ook een groep CTD-ers levert een bijdrage aan deze dag en dat is allerm minst verwonderlijk. Als je de hele dag voor je werk bezig bent met techniek, is het niet vreemd dat je het ook meeneemt naar huis en dat dat zich uit in je hobby. Zo laat CTD-er Jos de Laat op de komende publieksdag drie van zijn zweefvliegtuigmodellen zien. Dit zijn op schaal nagebouwde

ontwerpen van werkelijk bestaande vliegtuigen, die radiografisch bestuurbaar zijn. Op zondag neemt hij een schaalmodel mee van de Grunau Baby en van de DSF 230 (werd in de Tweede Wereldoorlog gebruikt voor het transport van troepen). Deze modellen zijn opgebouwd uit balsahout, triplex en nylon. Ook een wedstrijdmodel is te bezichtigen. Dit ontwerp is wat robuuster van uitvoering: het heeft een epoxy romp en de vleugels zijn van tempex, ingedekt met balsa. De Laat vertelt dat het bij het wedstrijdvliegen de bedoeling is om figuren te vliegen en om een zogenaamde doellanding te maken. Dat laatste valt niet mee, omdat de bestuurder van het vliegtuig alleen de mogelijkheid heeft om met de bladen van het roer en van de vleugels te manoeuvreren. 'Het kost heel wat tijd om hier het juiste gevoel voor te krijgen, maar dan is die manoeuvre ook heel precies uit te voeren', vertelt De Laat. De Laat zal zondag niet vliegen met zijn modellen. Hij legt uit: 'Daar heb je allereerst veel ruimte voor nodig en je moet vooraf toestemming aanvragen om met een bepaalde frequentie te mogen werken. Ook veel publiek maakt het te riskant.' Jan van Bussel showt zondag zijn 5-cilinder stermotor. Dit model van een vliegtuigmotor heeft hij aan de hand van bouwtekeningen in elkaar gezet. De onderdelen

heeft hij voor bijna honderd procent zelf geproduceerd en de motor loopt op methanol. Het toerental bedraagt zeventienduizend en de motor levert zo'n drie PK aan trekkracht. Met het bouwen is Van Bussel zo'n dik jaar bezig geweest. Hij doet het niet in clubverband, maar gewoon uit liefhebberij. De motor met daaraan een propeller van zo'n halve meter, zal zondag niet draaien. 'Ook te gevaarlijk', zegt Van Bussel, 'maar ik heb wel een video, waarop de bezoekers hem in volle glorie aan het werk kunnen zien.' Meindert Janszen laat op de publieksdag enkele van zijn vacuümmotors en stoommachines zien. Hij maakt ze naar eigen zeggen altijd net iets anders dan de bedoeling was. Zijn pronkstuk is het model van een scheepstoommachine, zoals die de vorige eeuw gebruikt werd. Op een tekening kan men zien hoe die stoommachine in het schip was aangebracht. Hans van Westerlo staat er zondag met een heteluchtmotor en twee stoomlocomotieven. De locomotieven bouwt hij na van een tekening, of aan de hand van bestaande modellen. Van Westerlo: 'De kant-en-klare modellen zijn mij veel te duur, dus maak ik ze helemaal zelf. Daar gaat toch al gauw zo'n zeshonderd uur werk in zitten.' Ook een schaalmodel van een helikopter is zondag te bewonderen. Janneke Zeebregts bouwde het geheel op uit zelf vervaardigde componenten. Zij weet niet precies hoeveel uur ze er al aan geknutseld heeft: 'Het is je hobby, dus eigenlijk let je dan niet zo op de tijd.' Erik-Jan Stroetinga geeft acte de présence met de Stoomgroep Zuid. Zij exposeren en demonstreren schaalmodellen van stoomlocomotieven, stoommachines en hetelucht- en verbrandingsmotoren. Op een verhoogde spoorbaan rijden zondag machinisten met stoomlocs en kunnen passagiers meerijsen.

Knokpartijen, burgerprotesten en dealen: het gebeurde allemaal in Spangen. Deze Rotterdamse wijk dreigde zich te ontwikkelen tot het Benidorm voor drugstoeristen. Totdat de bewoners, de gemeente en de politie het beu waren. Zowel Spangen, als de erfenis van het inmiddels gesloten Perron Nul, leidden tot het plan Victor. Na een gedoogbeleid met veel heen- en weergang kiest Rotterdam nu voor een hardere aanpak. De heer Bakker van de Politie Korpsleiding Rotterdam Rijnmond zal tijdens SG-Aktueel ingaan op Victor en de behaalde resultaten.

De zelfgebouwde 5-cilinder stermotor van Jan van Bussel. Foto's: extern

Schaalmodel van de DSF 230, de spanwijdte van de vleugels bedraagt bijna drie meter.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1995. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Jan Ummels, Désirée Meijers

(Student)Medewerkers:
John Buijtes, Jannigje Gerritzen, Joris Prikken, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Gerard Verhoogt, Richold van der Wal

Redactieraad:
Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, drs. Maarten Pieterse, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluiter, mr.drs. Ben Donders (secretaris)

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 05120 - 20936, Fax. 05120 - 17415

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 472961/473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 474441, Fax 040 - 456033
e-mail: cursor@cur.tue.nl

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Paniek bij Bedrijfskunde over lotingsprocedure

Paniek en onduidelijkheid overviel vorige week een aantal studenten van de faculteit Technische Bedrijfskunde. Die hadden gehoord dat het faculteitsbestuur had besloten ze een week uitstel te geven om zich te bezinnen of ze in september of in januari aan de loting voor hun afstudeerrichting mee wilden doen. Beide lotingen zouden dan gelden als de eerste kans. Dat kwam echter niet overeen met de inhoud van de brief die ze kregen van het Bureau Onderwijs. Dat betekende chaos en er bestond al veel onvrede over de huidige regeling.

door
Gerard
Verhoogt

Al enige tijd is er bij Technische Bedrijfskunde onvrede over de toekenning van de afstudeerrichtingen. Van de acht richtingen zijn er bij de studenten elk jaar een aantal populairder dan de andere. Het gaat daarbij om zoveel afstudeerders, circa driehonderd per jaar, dat enkele procenten verschil al snel vijftig studenten betekent. Prof.dr. Rein van der Hart, de portefeuillehouder van onderwijs: 'Een student kiest voor een afstudeervakgroep en het probleem is dat de belangstelling voor onderwerpen ongelijk verdeeld is. Er zijn dus voor een bepaald onderwerp, waarvoor een beperkt aantal begeleiders zijn, vaak meer studenten dan voor andere onderwerpen. En niet iedere begeleider kan elk onderwerp begeleiden. Daarom hebben we meer dan tien jaar geleden de loting ingevoerd. Het is natuurlijk nooit leuk om te horen dat je niet je eerste voorkeur kunt krijgen, maar dat je op een ander terrein verder moet. Welke procedure je ook toepast

het is altijd een probleem, want het is afhankelijk van het personeel en dat is binnen de TUE de minst flexibele factor.'

Lotingsprocedure

Voor de loting kunnen studenten hun eerste en tweede voorkeursvakgroep aangeven, maar dat komt lang niet altijd overeen met het aantal beschikbare plaatsen per afstudeerrichting. Wie na de eerste loting is uitgeloot, komt in aanmerking voor de tweede procedure en wie dan nog niet geplaatst is, is vaak de pineut. Er wordt dan aangegeven waar nog plaats is, men kan weer een eerste en tweede voorkeur uitbrengen, waarna de volgende loting c.q. aanwijzing volgt. Meestal bij de minst populaire vakgroepen. Daar komt bij dat de lotingsprocedure volgend jaar verandert en dat er voor het volgend studiejaar tussen de vijf en de acht nieuwe vakgroepen komen. Dit in verband met de fusie van Technische Bedrijfskunde en W&M tot de faculteit Technologie Management. Maar die vakgroepen zijn nu nog niet bekend. Momenteel komen er twee groepen studenten in aanmerking voor de lotingsprocedure. Het gaat om de lichting '92 en de lichting '93, die zijn P in één jaar gehaald heeft. Het probleem zit hem vooral bij de lichting die

na '96 afstudeert. Zij weten niet welke vakgroepen er in het volgend studiejaar nog wel of niet bestaan en welke lotingsprocedure er komt. Studieadviseur ir. Piet van Drunen pleitte er in het faculteitsbestuur voor om de lichting '93 niet in september (gedwongen) mee te laten loten, maar om ze te laten kiezen. Ze kunnen dan in januari met de nieuwe ronde meedoen, als er meer bekend is over de nieuwe afstudeerrichtingen en de lotingsprocedure. Er is voor deze studenten dan nog tijd genoeg om af te studeren.

Chaos

De studentleden van de faculteitsraad, Eefke Appels (vierdejaars) en Chantal Woltring (vierdejaars), waren blij verrast en ondersteunden het voorstel. Vorige week maandag werd het voorstel bevestigd door de decaan, prof.dr. Theo Bemelmans. De dag erna lichtte Appels de studenten in over de nieuwe regeling, die uiteraard enthousiast ontvangen werd. Iedereen kreeg een week uitstel om zich te bezinnen aan welke van de twee lotingen ze mee wilden doen. Moesten ze zich in eerste instantie voor vrijdag 28 september opgeven, dat werd nu een week verschoven. Wie schetst de verbazing van Appels toen in de brief die de studenten kregen, geen woord over die week uitstel stond. Dacht de lichting '93 dus eerst uitstel te hebben, nu dreigt ze de loting van september mis te lopen. Want dan moesten ze zich op dezelfde donderdag dat Appels en Woltring de vergissing bemerkten, nog inschrijven. Dat moest eerst nog wel bekend gemaakt worden, dus Appels probeerde als een waanzinnige weer alle studenten te berei-

De lotingsprocedure voor vakgroepen bij Technische Bedrijfskunde zorgt voor veel onvrede bij de studenten. Foto: Bram Saeys

ken en drong zelfs verplichte practica binnen om iedereen op de hoogte te brengen van de gemaakte fout. Toen ze vertelde dat ze zich moesten inloten voor vakgroepen die op het werkelijke moment van afstuderen niet meer zouden bestaan, was de chaos compleet. Ergens was een fout gemaakt. Het leverde Appels inmiddels een hoop scheve gezichten op van haar medestudenten, want 'ze had hun valse hoop gegeven'. Van der Hart: 'Intussen hebben we maandag maatregelen genomen. De groep waar het over gaat had

tot woensdagmorgen 4 oktober uitstel. Er is misschien een klein misverstandje geweest, dat zou kunnen. Ik snap best dat het vervelend is voor studenten. We gaan ook in de toekomst nog eens kijken naar de toewijzingsprocedure en we zullen ook de vakgroepen dringend verzoeken om soepel en flexibel te zijn. Maar dat er wat verandert, daar kan ik ook niks aan doen, dat is inherent aan de fusie. Die overgangperiode is voor de administratie bij ons een moeilijke tijd. Die mensen zitten midden in een fusie, die hebben nogal wat te verwerken op dit ogenblik. Daar mogen de studenten echter niet de dupe van worden en dat zal ook niet gebeuren.'

Lezing over dromen met Roger Rundqvist en Dé Waterman

Niemand kan zich voorstellen dat premier Wim Kok de Tweede Kamer toespreekt met de woorden: 'Ik heb vannacht gedroomd dat we Frankrijk moeten boycotten in verband met de kernproeven. Dus dat doen we.' In de Bijbel en middeleeuwse verhalen was een dergelijke beslissing heel normaal. Tegenwoordig benadert men dromen vooral als een fysiologisch verschijnsel. Het lijkt of de betekenis die er aan dromen wordt gehecht steeds minder wordt. Maar welke functie hebben dromen eigenlijk? Hebben ze wel een betekenis? Wie meer wil weten kan op 11 oktober bij de lezing van Studium Generale meer te weten komen.

In elk geval hechtten kunstenaars als Salvador Dalí, André Breton en de filmer Luis Buñuel er grote betekenis aan. Na zestig jaar en veel onderzoek is er echter nog steeds niet veel met zekerheid te zeggen over de functie van dromen. Voor S. Krippner, hoogleraar in San Francisco, zijn dromen een serie beelden in verhaalvorm die waarschijnlijk de dagelijkse gebeurtenissen gedurende de slaap weerspiegelen. Hij voegt eraan toe: 'Maar wat er in de hersenen gebeurt weet niemand.' Zijn collega op Harvard, de Amerikaanse dromenonderzoeker D. Kahn zei

vorig jaar op een congres: 'We weten meer over de fysiologie tijdens het dromen dan over de functie ervan'. Het dromen zelf omschreef hij als 'elke nacht hallucineren zonder drugs'. Hoe het ook zij, iedereen droomt meermalen per nacht en in verschillende vormen: van nachtmerries, voorspellende dromen, lucide dromen (waarin de dromer weet dat hij droomt) tot wensdromen. In Nederland zijn niet veel droomonderzoekers, maar op de TUE houdt dr. Frank Heynick zich onder meer bezig met taal in dromen. Samen met Roger Rundqvist schreef hij het boek *Dromen - Fantasie en werkelijkheid* voor de Teleac-serie. Rundqvist schreef daarin over technieken om met dromen te werken. De Amster-

damse psycholoog/psychonoom Dé Waterman deed veel onderzoek in laboratoria naar wat een droom is en hun functie. Hij verzamelde dromen en besprak ze met de proefpersonen die hij uit hun REM-slaap had gewekt. Momenteel houdt hij zich bezig met de vraag waarom mensen jaren achtereen niet goed slapen. Zowel Waterman als Rundqvist zijn aanwezig op de lezing van SG, op woensdag 11 oktober, van 12.00 tot 13.15 uur in collegezaal 2 van het Rekencentrum.

Verkiezing dienstcommissie Bibliotheek

Het kiezersregister, aangelegd voor de verkiezing van de leden voor de dienstcommissie is in een openbare zitting op 3 oktober vastgesteld door het Centraal Stembureau. Het vastgestelde kiezersregister blijft geldig tot de datum waarop de verkiezingsuitslag onaantastbaar geworden is. Het vastgestelde kiezersregister ligt van woensdag 4 t/m dinsdag 10 oktober 1995 ter inzage bij het Centraal Stembureau. Tijdens de hiervoor genoemde periode kan schriftelijk beroep tegen de vaststelling van het kiezersregister worden ingesteld door ieder personeelslid van de Bibliotheek, dan wel iedere organisatie van overheidspersoneel, bij het College van Beroep Verkiezingen Dienstcommissies, secretaris mw.mr. M. van der Horst, BG 3.19. Donderdag 12 oktober stelt het CvB het voor de zittingsperiode van 1 januari tot 1 juli 1996 geldende aantal leden van de dienstcommissie vast.

De termijn voor de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden voor de dienstcommissie is van vrijdag 3 t/m donderdag 9 november. De desbetreffende formulieren zijn op deze data verkrijgbaar bij het Centraal Stembureau.

Voor het indienen van een kandidatenlijst door kiezers van de Bibliotheek die geen lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel, dan wel lid van een organisatie van overheidspersoneel welke geen kandidatenlijst (mee) heeft ingediend, zijn minimaal 14 geldige handtekeningen nodig.

Het Centraal Stembureau is gevestigd in het BG, 3.03, tst. 2133.

Besluit genomen in de vergadering van het Presidium van de universiteitsraad op woensdag 30 augustus 1995.
95.262.01 Het Presidium besluit geen opmerkingen te maken bij het voornemen van het College van Dekanen tot het verlenen van drie eredoctoraten aan hiertoe door het College van Dekanen geselecteerde personen.

Besluiten genomen in de 262e vergade-

ring van de U-raad d.d. 25 september 1995.

95.262.02 De U-raad besluit dr. G. Regterschot te benoemen tot lid van de raadscommissie Beleidsontwikkeling met ingang van 3 juli 1995 voor de duur van zijn lidmaatschap van de U-raad.
95.262.03 De U-raad besluit S. Lammers en F. Oving aan het Algemeen Bestuur van de VSNU voor te dragen ter benoeming tot lid respectievelijk plaatsvervangend lid van de VSNU Studen-

tenadviescommissie voor een onbepaalde periode.

95.262.04 De U-raad besluit:

1. de voorgestelde saldi-afwikkeling dienstverlening 1994, waarbij fl. 1.923.638,- ten gunste van de Algemene bedrijfsreserve TUE wordt geboekt en fl. 12.342,- ten gunste van de Algemene bedrijfsreserve beheerseenheden, voor kennisgeving aan te nemen;
2. de toevoeging aan de Algemene bedrijfsreserves, voor zover deze

kunnen leiden tot uitgaven - hoger dan begroot -, als onderdeel van de tweede begrotingswijziging vast te stellen;
3. de onttrekking van kf 1.922 aan de Algemene bedrijfsreserve TUE overeenkomstig bijlage B van de brief met kenmerk CvB 95/3517, eveneens als onderdeel van de tweede begrotingswijziging vast te stellen.

Dienst Overige Zaken

Een nieuwe herfst, een oud geluid

We hebben weer eens een herziening van de bestuursstructuur van de universiteiten op het programma staan. Toen ik mijn carrière als student begon, leefden we onder de vigeur van de hogeronderwijswet van 1870 of daar omtrent. De meest revolutionaire ingreep daarin dateerde van 1905 toen de Polytechnische School te Delft werd opgenomen in het hoger onderwijs onder de naam Technische Hogeschool. Ingenieurs konden toen ook promoveren, nu moeten ze het bijna. Dat is niet zonder slag of stoot gegaan. De heren van de Staten-Generaal vonden het eigenlijk maar niks. Ingenieurs kwamen van de HBS, kenden dus geen Latijn, zodat we nu ook doctoren krijgen die hun eigen bul niet zouden kunnen lezen. Daar is toen een pragmatische oplossing voor gevonden: de bul zou in het Nederlands worden gesteld en om dezelfde reden roept de pedel bij ons: 'het uur is verstreken', in plaats van 'hora est'. Maar goed, verder was er bijster weinig veranderd toen ik in Delft aankwam. Toch had de doodsklok al geklonken. Minister Cals was vastbesloten de geschiedenis in te gaan als groot wetgever en zo ge-

schiedde het dat de wet op het technisch hoger onderwijs tot stand kwam. Wij in Eindhoven ontlenen ons bestaan eraan. Erg revolutionair was het nog niet. De TH's kregen rechtspersoonlijkheid en er waren nog wat kleinigheden. De volgende stap was de wet op het wetenschappelijk onderwijs. In feite werd daar de lijn die voor de TU's was uitgezet doorgetrokken naar de universiteiten. Grappig was dat al in die tijd sommigen zich opwonden over de terminologie van de wet, waarin onderscheid werd gemaakt tussen universiteiten en hogescholen. Een universiteit was volgens de wet een instelling voor wetenschappelijk onderwijs die tenminste drie faculteiten bevatte, waaronder in ieder geval òf die der medicijnen òf die der wiskunde en natuurwetenschappen. Vraag mij niet waarom. Voor de oude hogeronderwijswet was er helemaal geen verschil en werd het woord hogeschool gebruikt als goed Nederlands voor universiteit. Waar je je al niet dik over kunt maken. De volgende episode kwam al vrij snel. Op het eind van de jaren zestig was de studenten- vakbeweging tamelijk luid en duidelijk aanwezig en ook de sterk gegroeide universitaire staf liet zich horen. Het waren leuke tijden en de minister van Onder-

wijs Veringa kreeg er bibberknieën van. De wet universitaire bestuursvorming was het resultaat. In het voortraject had een commissie onder voorzitterschap van de oud directeur-generaal van de PTT Neher een rol gespeeld. Zijn advies tot een veel sterker hiërarchische structuur van de universiteit werkte enigszins als een katalysator op de hervorming, en wel in tegengestelde richting. Ik herinner mij de woorden van mijn leermeester: 'Ja Frans, ze kunnen mij nu nog een baas geven, maar dan heb ik wel met die man te doen!' Nou dat gebeurde dan ook niet en we kregen de radenstructuur.

We zijn nu al vijftientig jaar verder en minister Ritzen heeft besloten er een eind aan te maken. In tegenstelling tot wat de politici menen is de universiteit zeer pluriform. Ik moet zeggen, in mijn eigen omgeving werkt de radenstructuur zo gek nog niet. Ook met het dualisme van bestuur en beheer heb ik goed kunnen leven. Maar dat het in andere hoeken van het universitaire leven ook anders kan, dat zal toch ook wel iedereen die daar belangstelling voor heeft, zijn opgevallen. De structuur biedt de liefhebbers ruime mogelijkheden tot chicanes. Daar zijn genoeg voorbeelden van te geven. Erg gelukkig met ieder raadsbesluit van onze eigen universiteitsraad was ik ook niet. Maar verkiezingen zijn er dan voor om corrigerend op te treden. Nu moet het weer helemaal anders. Het lijkt wel of

Neher weer is opgestaan. Raden, weg ermee! Was eerst het model de gemeentewet, nu staat de ondernemingsstructuur model. Over een aantal jaren zullen we precies weten wat daar niet aan deugt. Tenslotte, een universiteit is geen onderneming. Hoogleraren en zo, zijn van nature eigenwijs. Als volgzzaamheid en ondergeschiktheid de regel wordt, dan is de universiteit kapot. Het zal ook niet gebeuren. Napoleon heeft het ook geprobeerd en tevergeefs. Toch is de nieuwe wet het proberen waard. De scheiding van studentenbelangen en die van andere groepen in de universiteit is niet zonder meer verwerpelijk. Tenslotte gooi je in een onderneming de consumentenbond, de algemene vergadering van aandeelhouders, de Raad van Commissarissen en de ondernemingsraad ook niet op een hoop, maar respecteer je ieders rol en taak. Het meest interessante voorstel vind ik de Raad van Toezicht, een soort Raad van Commissarissen die afstandelijk toezicht houdt op de handel en wandel van het college van bestuur. Een orgaan dus, waaraan het beleid serieus moet worden uitgelegd en dat kan toetsen aan allerlei normen: zowel interne als externe. Een orgaan, waarmee verder serieus overlegd kan worden bij moeilijkheden. Het kan werken, heel goed zelfs, maar de minister moet wel een gelukkige hand hebben bij zijn benoemingsbeleid! Minder gelukkig ben ik met de plannen rond het decanaat (ik hou mij vast aan het komende groene boekje). De

decaan als manager voor het middenniveau, die wel hoogleeraar moet zijn, want anders trekken zijn collega's zich sowieso niets van hem aan. Als je geluk hebt is er zo iemand in de faculteit. Bij het aantrekken van jonge hoogleraren kijk je toch in de eerste plaats naar hun vermogen een vakgebied te trekken en er goed onderwijs over te geven. Wat hij bij gevorderde loopbaan als manager van een faculteit zal presteren, dat moet je maar afwachten. Eigenlijk, zelfs al weet je dat iemand dat kan, dan moet je nog uit erbarmen met het vakgebied slechts toelaten dat hij dat als slot van zijn loopbaan doet, zodat je het vakgebied kunt redden door hem voortijdig te doen opvolgen. Gelukkig laat de wet ook toe dat je niet een tiran benoemt maar een (klein) bestuur met collegiale verantwoordelijkheid. Dat zou de taak aanzienlijk kunnen verlichten, en daarmee de bereidheid om het te doen verhogen.

Het afscheid van de raden in hun huidige vorm doet in mijn omgeving pijn, maar als dat de prijs is voor het om zeep helpen van een dol geworden vergadercultuur elders, dan moet dat maar. In mijn omgeving, daar ben ik van overtuigd, zal de invloed van de studenten in feite niet verminderen. Al met al, ik kan mij niet onttrekken aan de gedachte dat de wet een zekere restauratie inhoudt, met nieuwe gedachten dat wel, maar toch een weg terug.

Frans Sluifster

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterse, prof.dr. F.W. Sluifster en drs. A.J. Vervoorn.

Ritzen in gesprek met leden van de Progressieve Fractie:

'Eis je collegegeld terug, als je niet tevreden bent'

Minister Jo Ritzen kreeg de laatste tijd nogal wat vragen te verwerken over zijn nieuwe wetsvoorstel voor de universitaire bestuursstructuur. Blijkbaar was een en ander nog onduidelijk. Ook sommige studenten schenen het plan niet helemaal te snappen. Dus werd er een informeel lunchgesprek georganiseerd. Op zondag 24 september meldden zeven studenten zich in een Utrechts restaurant. Uit Eindhoven waren Saskia Lammers en Marco Grit present. Beiden zijn lid van de Progressieve Fractie. Lammers zit in de U-raad, Grit in de faculteitsraad van Elektrotechniek.

mis zijn met de universitaire bestuursstructuur. Dus: tijd voor een nieuwe structuur.'

Macht

Lammers en Grit zijn echter niet zo tevreden over de plannen van Ritzen. Grit vertelt wat er volgens hem niet aan deugt: 'In het nieuwe plan benoemt iedereen elkaar. Het ministerie benoemt een Raad van Toezicht. Die benoemt het college van bestuur. Het CvB benoemt op zijn beurt weer de decanen. De universiteitsraad mag slechts adviseren. De U-raad en de faculteitsraad hebben in de nieuwe structuur geen echte inspraak meer. De decaan krijgt straks alle

verantwoordelijkheid voor de faculteit. Zowel voor de beheerstaken als voor de bestuurlijke kant.'

Lammers verklaart waarom de Progressieve Fractie niet gelukkig is met deze constructie: 'Het is op dit moment al heel moeilijk om mensen te vinden voor de functie van decaan. De meeste hoogleraren willen veel liever onderzoek blijven doen. Als je de taak van decaan verder uitbreidt, wordt dat niet anders.' Lammers is bovendien bang voor de macht die de 'nieuwe structuur'-decaan krijgt: 'Je legt de verantwoordelijkheid van de faculteit in handen van één persoon. Je moet het dus maar net treffen, dat je daar een capabel persoon voor vindt met kennis van

het budgetrecht, wat als belangrijkste bestuursmiddel wordt gezien. Ritzen's commentaar hierop was dat hij dit recht eigenlijk niet bij de studenten wilde halen. Hij wilde echter in de nieuwe structuur gelijke rechten geven aan de studenten en het personeel. En het personeel zou zich met betrekking tot de begroting te veel bezig willen houden met de belangenbehartiging, in plaats van het algemene universiteitsbeleid.'

Wat Lammers echter het meeste steekt is dat studenten in de toekomst geen inspraak meer hebben op de invulling van het onderwijs: 'In de nieuwe wet heb je als studenten wel het collectieve klagerecht. Je mag met een groep studenten een klacht indienen bij de decaan. Maar de decaan beoordeelt zelf of hij het nodig vindt de klacht te behandelen.'

Grit vertelt dat Ritzen van mening was dat studenten juist meer inspraak krijgen: 'Hij zei dat studenten in de toekomst rechtstreeks naar de decaan kunnen gaan om te klagen. En deze zal vast eerder geneigd zijn om te luisteren, omdat hij straks alle verantwoordelijkheid heeft.' Bovendien heeft Ritzen nog een pressiemiddel voor de studenten achter de hand, indien ze last hebben van slechte bestuurders. Grit: 'Ritzen zei als je niet tevreden bent over de kwaliteit van het onderwijs dat je geboden wordt, eis je toch gewoon je collegegeld terug. Daar heb ik echter niets over gelezen in het wetsvoorstel.'

Geschillencommissie

Volgens Grit wordt ook de drempel te hoog om te gaan klagen: 'Het is makkelijker om naar een propaedeutische commissie of naar een faculteitsraad te stappen met een klacht, dan om gelijk bij de decaan aan te kloppen.'

En wat gebeurt er als de decaan of het CvB niet naar de adviezen van de universiteits- of faculteitsraad luisteren? Lammers vertelt hoe dat in de nieuwe structuur geregeld is: 'In de plannen voor de nieuwe structuur wordt er een geschillencommissie ingesteld. In deze geschillencommissie zitten echter maar drie personen, die alle geschillen moeten behandelen voor heel Nederland. Ik vrees dat het behandelen van een klacht ontzettend lang zal gaan duren.' Concluderend vertellen Lammers en Grit dat ze ondanks de duidelijkere verantwoordelijkheden in het nieuwe plan, niet afwillen van de inspraakmogelijkheid van universiteits- en faculteitsraad. Lammers: 'Ritzen gaat er van uit dat de decaan, de opleidingsdirecteur, de onderzoeksdirecteuren en het CvB zullen luisteren naar de adviezen van studenten en personeelsleden, omdat anders het besluit geen draagvlak heeft binnen de universiteit.' Daarop vroeg Lammers aan Ritzen of hij nu na alle kritiek dan ook wilde luisteren naar de adviezen van de studenten en het wetsvoorstel ging aanpassen. Ritzen had echter geen commentaar op deze naar zijn zeggen 'ongenuanceerde' vraag.

Lammers, derdejaars bedrijfskundestudente, vertelt over het waarom van de ontmoeting: 'Een week eerder had ik de minister ontmoet op een jongerenconferentie in Tilburg. Na afloop had ik een heleboel vragen voor hem. Omdat hij op dat moment geen tijd voor me had, heeft hij ons voor een lunchgesprek uitgenodigd.'

Ze vertelt hoe het gesprek verliep: 'Minister Ritzen opende het gesprek door te vertellen dat studenten op dit moment veel inspraak hebben in de organisatie van de universiteiten. De studenten zijn het echter vaak oneens met het huidige beleid. Hij twijfelde echter niet aan hun inzet en kundigheid. Derhalve moest er wel iets

Een bijbaantje is helemaal niet nodig

door
Pieter
Evelein
HOP

De angst voor een studieschuld is volkomen misplaatst, vindt minister Ritzen. Er is immers een zeer soepele terugbetalingsregeling. Maar het wil maar niet tot studenten doordringen dat een bijbaantje geen keiharde noodzaak is. Een speciale campagne moet daarin verandering brengen. Er gaat geen debat met de minister voorbij of er staat een student op die klaagt over het gevaar

van 'torenhoge' studieschulden. Steeds weer legt Ritzen uit dat een afgestudeerde (of afgehaakte) student nooit langer dan vijftien jaar hoeft terug te betalen. De schuld die dan nog open staat, wordt kwijtgescholden. Hiervoor draait de staat op. De hoogte van de maandelijkse terugbetaling is bovendien gerelateerd aan het inkomen. Wie weinig verdient, wordt niet uitgeknepen. Kortom: prachtig, aldus Ritzen. Daar kan geen bank tegenop en daar is geen bijbaantje voor nodig. Toch is leenaversie onder studenten groot. Volgens de minister omdat te weinig studenten op de hoogte zijn van de terugbetalingsregeling. Een campagne moet dit veranderen. De studentenbonden LSVb en ISO juichen extra voor-

lichting toe. Ze betwijfelen echter sterk of daardoor meer studenten een lening zullen afsluiten. Hun ervaring is dat studenten tot het uiterste proberen om een studieschuld te voorkomen, omdat zij na hun studie de handen vrij willen hebben, bijvoorbeeld om een huis te kopen of een bedrijf te beginnen. Ook vrezen studenten dat de terugbetalingsregeling onder druk van de bezuinigingen zal verslechteren. Het ministerie van Onderwijs onderzoekt de leenaversie van studenten en de snelheid waarmee studieschulden worden afbetaald. De resultaten worden echter pas in de tweede helft van 1996 openbaar, aldus een woordvoerder.

de wetenschap en managementkwaliteiten. Er zijn voorbeelden te over van hogescholen met een soortgelijke structuur, waar het niet goed loopt.'

Grit vertelt wat Ritzen's commentaar op deze kritiek was: 'Als je als decaan alle verantwoordelijkheid voor de faculteit krijgt, wordt de baan veel interessanter. Het moet dus ook veel makkelijker zijn om daar mensen voor te vinden. Bovendien, als je alle verantwoordelijkheid hebt, kun je aangesproken worden op je beleid. De 'nieuwe' decanen zullen hun werk dus ook wel veel beter doen.'

Pressiemiddel

Grit vond Ritzen niet erg open staan voor kritiek tijdens het informele gesprek: 'Hij bleef maar hameren op de voordelen van de nieuwe bestuursstructuur. Het belangrijkste voordeel vond hij dat de verantwoordelijkheden duidelijk worden.'

Lammers: 'De verantwoordelijkheden worden inderdaad duidelijker. Alle macht bij het CvB en de decanen; de universiteitsraad en de faculteitsraad hebben bijna niks meer te zeggen. De universiteitsraad verliest bijvoorbeeld

door
Siem
Simonis

Geen heavy metal op zwaar metalen instrument

BZN, the Golden Earring, 2 Unlimited, ze kunnen doen wat ze willen, maar volgens de buitenlandse toerist is typische Nederlandse muziek toch afkomstig van een draaiorgel of carillon. De beiaard kent zijn specifiek repertoire. Heavy metal is niet veel te horen, hoewel een carillon toch duizenden kilo's weegt en heel wat metaal bevat.

Volgende week donderdag komt een mobiel carillon naar de TUE. En naast een concert en uitleg mogen toehoorders ook zelf even de stokken beroeren.

door
Maurice
Schaeken

In de middeleeuwen bestonden nog geen polshorloges. De kerkklok die de uren sloeg, was je garantie om toch vóór het eten thuis te zijn. Om daar vooral geen slag van te missen liet de klokke-luider een attentiesignaal horen: een melodietje op vier klokken, quadrillionem genoemd. Ons woord voor carillon is hiervan afgeleid.

Tien ton

Een beetje carillon of beiaard weegt al gauw duizenden kilo's. Toch weet er volgende week een-tje de weg naar de TUE te vinden: en wel de reizende promotie-beiaard van klokkengieterij Koninklijke Eijsbouts. Dit meer dan tien ton wegende gevaarte bevat 48 klokken, een mogelijkheid tot

automatisch spel, en -erg prettig voor de beiaardier- een verlicht en verwarmde speelcabine. De beiaardier hoeft bij dit mobiele instrument ook niet tot in de hemel trappen te lopen. Voor de liefhebbers: de overbrenging tussen stokkenklavier en klepel geschiedt met de nog nooit eerder toegepaste techniek van roltuimelaars. De bespeler van dit carrilon, de elektro-ingenieur Hylke Banning, ontdekte tijdens zijn studie in Enschede de schone klanken van de campus-beiaard. Naast zijn werk als elektro-ingenieur, is Banning ook nog stadsbeiaardier van Oldenzaal en studeert hij in Amersfoort aan Nederlandse Beiaardschool. Hij zal de stokken beroeren en de demonstratie van uitleg voorzien.

Tijdens het concert zullen verschillende genres beiaard-werken aan bod komen. Naast wat populaire deuntjes zullen ook enkele 'zwaardere' werken te horen zijn,

De reizende beiaard in een typisch Hollandse setting. Foto: Hans van de Beele

onder andere Mozart's 'Fantasie in D kl.t.' en 'Ballade' van de voormalige Mechelse stadsbeiaardier Jef Rottiers. Ook het modernere 'Figments' van Gary White zal over het TUE-terrein weerklanken. In dit werk zijn enkele fragmenten uit Bach's oeuvre te horen. Zoals al vermeld kunnen ook enkele toeschouwers zelf de handen uit de mouwen steken.

De reizende beiaard van de Koninklijke Eijsbouts, bespeeld en toegelicht door beiaardier Hylke Banning, donderdag 12 oktober, 12.45-13.30 uur, ingang hoofdbouw, vrijverkant.

KRO-wedstrijd voor studenten

Wie wil nou niet zijn eigen radio- of tv-programma maken? De KRO geeft studenten nu de kans. In het kader van het 70-jarig bestaan zoekt de omroep naar door studenten bedachte radio- of tv-programma's, of ideeën daarvoor. Voorwaarde is dat het origineel is en dat het een programma moet zijn waar de maker(s) zelf graag naar zou(den) willen kijken of luisteren. Aangezien niet iedereen over (professionele) apparatuur beschikt, kunnen de ideeën ook schriftelijk worden ingediend, als het maar duidelijk en uitvoerbaar is. De presentatie is vrij

en kan variëren van essay tot hoor-spel of video. De hoofdprijs is de uitzending op radio of tv. Andere prijzen zijn een reis, apparatuur, cd's, toegangskaarten voor concerten en theater en mountainbikes. De jury bestaat uit Frits Spits, Ton Verlindt, Marga Miltenburg en Rémi van der Elzen. Ideeën moeten vóór 7 november naar KRO-Jubileumwedstrijd (Postbus 23555, 1202 EM, Hilversum) ge-stuurd worden, met vermelding van naam, adres, telefoon, geboortedatum en studie; ook van de eventueel andere deelnemers. De uitslag wordt bekend-gemaakt in KRO's Mikro Gids en TV Studio van week 51 of 52.

Buitenlandse Zaken

De drie musketiers

Een goed begin is het halve werk... Dat gezegde gaat zeker op voor het verblijf in Eindhoven van de Zweed Johan Broman. Het Nederlandse studentenleven kende voor hem

een flitsende start met de introductie. In totaal zijn er op dit moment aan de TUE 49 buitenlandse Erasmus-studenten actief, die bij de intro over vier groepen waren verdeeld.

Tijdens de introductie heeft Johan met name de Bunker en de roeivereniging Thêta leren kennen. Deze kennismakingen bevielen hem zo goed, dat hij nu afwisselend of aan het feesten, of aan het

roeien is. Voor zijn komst naar Eindhoven, had hij aangegeven graag in een studentenhuis te willen wonen. Ook hier heeft hij geen spijt van, hij heeft het uitstekend getroffen en woont samen met onder andere een Duitser en een Amerikaan. Zij studeren net als hij technische bedrijfskunde aan de TUE.

Naar hun idee vertonen deze Belgische plaatsen veel overeenkomst met onze steden. Tijdens de tripjes viel het Johan op hoe goed de Nederlandse wegen zijn. Ook verwonderde hij zich over het uitgestrekte platteland. Hij dacht dat Nederland als dichtbevolkt land helemaal bebouwd zou zijn.

Naast samen studeren reizen de drie huisgenoten heel wat af. Johan is met zijn auto naar Nederland gekomen en dat komt nu goed van pas. In de weekeinden toeren ze gedrieën door Nederland en bezoeken steden als Delft, Den Haag, Groningen en Maastricht. Van Eindhoven heeft Johan nog niet veel gezien. Volgens zijn intro-begeleiders was er in Eindhoven toch niets te zien. Niet wat je noemt een optimale stads-promotie!

Bij een bezoek aan een stad ontmoetten de buitenlandse studenten een junkie. Deze begon in het Nederlands tegen hen te praten en toen hij merkte dat ze deze taal niet machtig waren, schakelde hij moeiteloos over op het Engels. Niet veel later begon hij ook nog vlot in het Frans te ratelen. Johan en zijn metgezellen begrepen niet hoe het mogelijk was dat deze man geen baan had. Hij sprak toch immers vloeiend drie vreemde talen!

Naast Nederlandse steden hebben de drie musketiers ook enkele Belgische steden, zoals Brussel en Antwerpen, onveilig gemaakt.

In de rubriek 'Buitenlandse Zaken' interviewt Moniek Stoffele elke week een buitenlandse student of studente die voor enige tijd aan de TUE verbonden is. Bram Saeys legt ze vast op de gevoelige plaat.

Naam:
Johan Broman

Afkomstig uit:
Stockholm/Zweden

Studerend aan:
Koninklijk Technisch Instituut/Stockholm

Studeert hier:
Technische Bedrijfskunde

Platgooien, grond verkopen en elders opnieuw beginnen

Eind januari van dit jaar promoveerde ir. Mathieu Weggeman aan de KUB op een proefschrift over hoe men kennisintensieve organisaties beter kan laten functioneren door toepassing van de zogenaamde MDS-interventie (Missie, Doelen, Strategie). In februari werd hij aan de TUE bij de faculteit Technische Bedrijfskunde - nu Technologie Management- benoemd tot hoogleraar voor het vakgebied organisatiekunde. Bij het adviesbureau Twijnstra Gudde werkt hij nog één dag in de week. Als nieuwkomer op de TUE zette hij begin augustus zijn eerste indrukken op papier. Cursor interviewde hem hierover. De titel van dit artikel verwijst naar zijn radicale oplossing voor bepaalde financiële en sociale problemen.

door
Han
Konings

Mathieu Weggeman noemde het stuk dat hij in augustus opstelde *Observaties van een nieuwkomer*. Waarom zette hij zijn eerste indrukken over zijn vakgroep, faculteit en de TUE op papier? Weggeman: 'Als nieuwkomer heb je nog de vrijheid om over dingen die je verbazen je mening te geven. De materie is nieuw voor je, je hebt er nog geen eigen historie mee. Daarnaast vond ik het voor mezelf een goede manier om de zaken na zo'n half jaar eens op een rijtje te krijgen.'

Bedrijfs-triatleten

Dat Weggeman geen geschiedenis met de TUE zou hebben, is niet helemaal waar. Hij studeerde er in 1977 af als bedrijfskundig ingenieur en was tot juni 1994 actief als buitenuniversitair lid van de U-raad.

In de maanden februari, maart en april voerde Weggeman veel gesprekken met studenten en hoogleraren, zowel op zijn eigen als op andere faculteiten. Uit die gesprekken destilleerde hij een aantal ideeën. Zo is Weggeman er heilig van overtuigd dat ook Technische Bedrijfskunde een vijfjarig curriculum dient te krijgen. Hij staat met die opvatting op zijn faculteit niet alleen. Dat extra vijfde jaar moet gebruikt worden om de technische component binnen het studieprogramma aanzienlijk uit te diepen. Volgens hem zweeft dat aspect nu te veel aan de oppervlakte.

Weggeman: 'We leveren uiteindelijk toch ingenieurs af, die zich

duidelijk moeten onderscheiden van de bedrijfskunde-doctorandi. Bij TEMA, waar we nu officieel mee gefuseerd zijn tot de faculteit Technologie Management, is die technische component beter vertegenwoordigd.' Weggeman vindt dat een bedrijfskundig ingenieur op een hoog technisch niveau moet kunnen meepraten en zich vakliteratuur eigen moet kunnen maken. 'De professionals waar hij mee werkt, moeten hem als één van de hunnen beschouwen', legt hij uit. 'Een bedrijfskundig ingenieur bij wie die technische know-how ontbreekt, blijft een boekhouder, slechts belast met financiële en personele verantwoordelijkheden. Op bepaalde Amerikaanse business schools is men momenteel druk doende om bedrijfskundigen *feeling* voor techniek bij te brengen. Daar leveren ze een soort bedrijfs-triatleten af. Dat zijn studenten die bedrijfskunde combineren met techniek en informatica.'

Tailor-made

Weggeman vertelt ook hoe dat streven naar meer techniek in het onderwijsprogramma te verwezenlijken is: 'Onderwijscommissies van andere faculteiten moeten aangeven welke bijdragen zij denken te kunnen leveren aan het curriculum van Bedrijfskunde. Dat moeten op maat toegesneden onderdelen zijn, en dan niet alleen voor basiskennis in het eerste jaar, maar ook ten behoeve van het keuze-onderwijs. Bedrijfskunde op haar beurt levert aan de andere faculteiten *tailor-made* service-onderwijs, waardoor de studenten op die faculteiten ook inzicht krijgen in bedrijfskundige zaken. Daar is dat extra studiejaar ook mede voor bedoeld. Deze uitwisseling van onderwijs is deels uit te voeren met gesloten beurzen en is te beschouwen als een vorm van synergie. We moeten op de faculteiten goed kijken wie wat nodig heeft van elkaar.'

Op de vraag waarom een elektrotechnisch of werktuigbouwkundig ingenieur inzicht in bedrijfskunde nodig heeft, antwoordt Weggeman: 'Bedrijven zitten tegenwoordig veel complexer in elkaar dan vroeger. Een strakke hiërarchie is niet meer de enige manier waarop je mensen kunt managen. Ook de ingenieur moet inzicht hebben in sociale, organisatiekundige en socio-technische processen. Vroeger mocht degene die de baas was het

Prof. dr. ir. Mathieu Weggeman: 'Bedrijfskundig ingenieurs zonder een gedegen technische know-how, blijven boekhouders.'
Foto: Bram Saeys

zeggen, nu is dat degene die het weet.' Volgens Weggeman wordt zijn stelling bewezen door het succes van allerlei post-academische cursussen op dit gebied. 'Die extra bagage moeten we de Eindhovense ingenieur nu juist in dat vijfde jaar meegeven', verklaart hij.

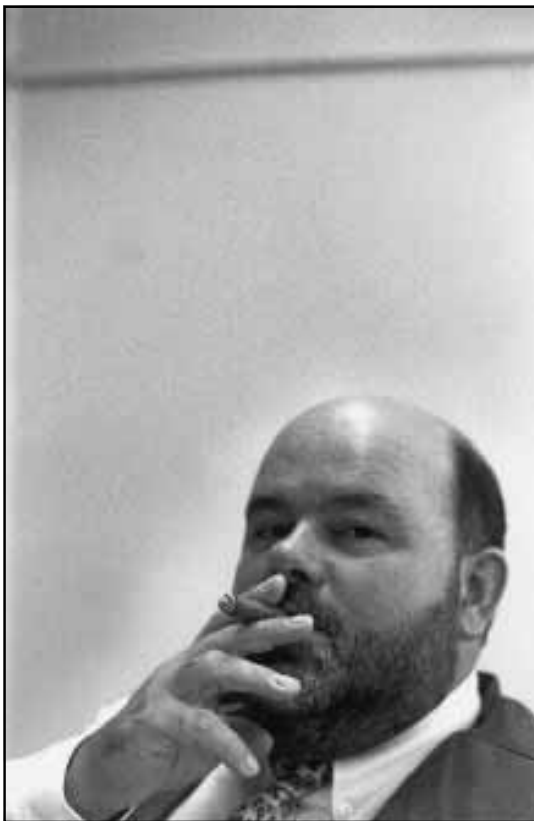
Missie

De TUE heeft zich getooid met een duidelijke missie: het ontwikkelen van technologie voor een duurzame samenleving. Hoe kijkt Weggeman daar tegenaan en wat vindt hij ervan terug op de universiteit?

Weggeman: 'Om te beginnen vind ik het al mooi dat de TUE als geheel een missie heeft geformuleerd. Vaak wordt zoiets overgelaten aan de afzonderlijke faculteiten. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat het voor een technische universiteit gemakkelijker is, die is homogener van samenstelling.' Volgens Weggeman is het nog niet eens zo belangrijk of de missie een hoog originaliteitsgehalte heeft. In zijn optiek moet het een *driver* zijn; iets wat mensen binnen de organisatie activeert en stimuleert. Wat dat aangaat moet hij bekennen er binnen de TUE nog maar weinig van terug te vinden.

'Je ziet nu dat enkele groepjes het

thema expliciet ter hand genomen hebben; die spreken van groene technologie of groene strategie. Andere schuiven het onderwijs of onderzoek waar ze toch al mee bezig waren onder deze noemer. Er is echter nog geen strategisch onderwijsprogramma op dit gebied voorhanden. Het is nog te veel weggestopt in hoekjes en zit zeker nog niet in de hoofdstroom.' Weggeman adviseert het CvB om iedereen aan de TUE uit te nodigen voorstellen aan te dragen, die

kelijkheid van Philips. Hij vindt dat men de leerervaringen die bij deze multinational opgedaan worden, moet vertalen naar onderwijs- en onderzoeksprogramma's. Die zijn dan weer te gebruiken bij contacten met andere MNO's.

'Kom er maar gerust voor uit dat de band met Philips sterk is', zegt Weggeman. 'Veel regionale bedrijven hier in het MKB hebben die contacten ook, of zijn oorspronkelijk uit Philips voortgekomen. De relatie van de TUE met het MKB en de MNO's moet niet een kwestie van of-of worden, maar van en-en. Laat het MKB en de MNO's van elkaars kennis profiteren en zet de TUE daarbij in als onderzoeksinstelling of intermediair. In de Verenigde Staten zien universiteiten veel sneller de win-win situatie. In Nederland ziet men eerder de vermeende bedreiging van de enige onafhankelijkheid.'

Platgooien

Tot slot heeft Weggeman nog enkele scenario's voor de toekomst van de TUE aan het papier toevertrouwd. Hij vraagt zich af welk strategisch beleid de TUE de komende jaren moet gaan voeren. Daarbij spelen allerlei factoren een rol. Wil de overheid om te beginnen wel dertien universiteiten overeind houden? Gaan teruglopende studentenaantallen bepaalde universiteiten dwingen te fuseren? Kunnen universiteiten ook zelf het initiatief nemen om samen te gaan, door zodoende beter onderwijs en onderzoek te kunnen bieden?

Weggeman onderscheidt een aantal mogelijkheden. 'Er zou een TU Nederland gevormd kunnen worden', zegt hij, 'maar daarvoor liggen Eindhoven, Twente en Delft geografisch te verspreid. Daarbij denk ik niet dat die laatste universiteit zit te wachten op die andere twee. De TUE zou ook kunnen samengaan met de KUB tot een Brabantse universiteit, maar daar is men al enige tijd mee bezig, zonder dat er veel schot in de zaak zit. In een breder verband zou men de Universiteit Zuid-Nederland in overweging kunnen nemen. Dit behelst het samengaan van Eindhoven, Tilburg, Maastricht en eventueel Leuven. Daarbij heeft men echter met vier verschillende culturen te maken, dus erg waarschijnlijk is die optie ook niet. Uiteindelijk kan men er ook voor kiezen om alleen door te gaan, met een kleine hoogwaardige universiteit. Op die universiteit zitten aanzienlijk minder studenten dan nu, maar heeft men toponderzoekers in dienst en levert men kwalitatief hoogstaand onderwijs.'

Voor het huisvestingsplan bij die laatste optie heeft Weggeman een vrij radicale oplossing. 'Al die betonnen dozen waar we nu in zitten zou ik platgooien, de grond zou ik verkopen aan de gemeente of aan een projectontwikkelaar. Dat levert veel geld op. Daarmee zou ik dan elders een prachtige, nieuwe campus opbouwen. Dan ben je ook direct van het gehakketak over het huidige herhuisvestingsplan af.'

de missie zouden kunnen ondersteunen. Maar de eerste aandacht moet er zijns inziens op gericht zijn om de studenten een verantwoordelijkheidsgevoel voor het milieu bij te brengen. 'Zij zijn de ingenieurs van de toekomst, dus dat levert een bijdrage op de lange termijn', aldus de organisatiekundige.

Multinationals

Wat de TUE als organisatie betreft, is Weggeman van mening dat men een kans mist door zich momenteel te eenzijdig te richten op de contacten met het midden- en kleinbedrijf (MKB). Hij zou graag zien dat er meer toenadering gezocht zou worden met multinationale organisaties (MNO's), en dan met name met Philips.

Weggeman: 'Op dit moment heeft niet één van de technische universiteiten die contacten als aandachtsveld. Voor de TUE kan het een totaal nieuw terrein openen. Maar er bestaat aan deze universiteit enige koudwatervees voor Philips. Je kunt echter niet ontkennen dat dit concern nu al door alle poriën de universiteit binnendringt. Waarom zouden we daar niet veel meer gebruik van maken?' Volgens Weggeman schieten veel mensen in een raar soort stress over de te grote afhan-

Nieuw rechtspositiereglement aanzet voor bedrijfstak-cao

De medewerkers van de TUE krijgen vanaf 1 november te maken met een nieuw rechtspositiereglement: het RWO. Dat staat voor Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs- en Onderzoekspersoneel. Alle rechten en plichten van werkgever en medewerkers zijn hierin vastgelegd. Het komt in de plaats van een handvol andere regelgevingen, zoals het RRWO, het oude bekende ARAR, het BBRA en het BBWO, plus een aantal convenanten en Koninklijke Besluiten. Het RWO is een aanloop voor de totstandkoming op termijn van een collectieve arbeidsovereenkomst voor universiteitspersoneel. Een dergelijke cao is dan een zaak van de onderwijsbonden en de universiteiten, iets waar de minister zich niet meer mee bemoeit.

door
Jan
Ummels

Aanleiding om tot een nieuw rechtspositiereglement te komen was de onduidelijke en versnipperde rechtspositieregelgeving voor het wetenschappelijk onderwijs. 'Niemand wist eigenlijk meer wat nu voor wie van toepassing was', zegt Martin van Gessel, woordvoerder van de gezamenlijke bonden van de TUE. Hij is als onderhandelaar van de centrales bij het ontwerpen van de nieuwe regeling betrokken geweest. 'Ik vervulde een soort secretarisrol. Bijhouden wat we wilden, wat er gedurende de onderhandelingen was afgesproken en wat er in het afrondende overleg nog aan de orde moest komen', legt hij uit.

Bedrijfstak

Er bestaat van de kant van de universiteiten al enige tijd het verlangen om te komen tot een arbeidsvoorwaardenregeling voor het wetenschappelijk onderwijs. Een soort cao die aansluit bij de cultuur van de universiteiten. Passend bij het wetenschappelijk onderwijs, met eigen specifieke arbeidsvoorwaarden en rechtspositionele bepalingen. Een bedrijfstak-cao in vakjargon. De partners daarbij zijn dan de onderwijsbonden en de universiteiten, die verbonden zijn in de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU). Nu zijn dat nog de minister en de ambtenarenbonden. Volgens Van Gessel heeft bij het nieuwe RWO iedereen zijn zin gekregen. Zowel de minister, als de ambtenarenbonden. Ging dat vlot? Van Gessel lacht een beetje

voor zich heen: 'Natuurlijk is er door de partijen water bij de wijn gedaan. De minister neemt meer afstand. Hij laat veel voor nadere regeling aan de universiteitsbesturen over. Essentieel is hierbij echter dat een college van bestuur niets op eigen houtje kan bepalen. Er moet overlegd worden met de bonden. Sterker nog: er moet overeenstemming bereikt worden met een meerderheid van de bonden, wil het college tot een regeling komen.'

Het nieuwe RWO kent 23 'moet'-bepalingen en een ongeveer even groot aantal 'kan'-bepalingen. Dat wil zeggen dat er 23 situaties zijn, waarvoor het CvB in overeenstemming met de bonden tot een regeling moet komen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de voorwaarden, hoogte en duur van de zogenaamde werving- en behoudtoelage. Maar ook voor de duur van de vakantie en de eventuele voorwaarden voor het opnemen hiervan. Verder geldt het voor een uitvoeringsregeling voor functioneringsgesprekken. Daarnaast zijn er nog flink wat mogelijkheden waarbij het CvB kan afwijken van in het RWO voorgescreven regels. 'Uiteraard is hiervoor weer instemming van de bonden nodig', vult Van Gessel aan. Een voorbeeld van zo'n bepaling noemt hij de mogelijkheid om tot een TUE-regeling voor de toelagen bij onregelmatige dienst te komen.

Meer vrijheid

Het heeft twee jaar geduurd voor de nieuwe regeling er was. 'Dat kwam omdat er niet alleen veel wijzigingen aangebracht moesten worden, maar ook nieuwe toevoegingen', legt Van Gessel uit. 'Ook wilden de gezamenlijke colleges van bestuur veel meer vrijheid. Zoals bijvoorbeeld met betrekking tot aanstelling en ontslag. Die

regels zijn nu op geheel nieuwe leest geschoeid. Vergelijkbaar met wat op de vrije arbeidsmarkt geldt. Natuurlijk met een aantal restricties, specifiek geldend voor de universiteiten.' Volgens Van Gessel mogen de CvB's over bijna alles besluiten, maar niet zonder overleg en overeenstemming met de ambtenarencentrales. Duidelijk is ook vastgesteld dat bij een instelling, lees universiteit, een orgaan voor georganiseerd overleg is. Bij de TUE is dat het

OPTUE (Overlegorgaan Personeelszaken TUE). Over aangelegenheden van algemeen belang voor de bijzondere rechtstoestand van het personeel van die instelling, wordt niet eerder beslist, dan nadat hierover overleg is gevoerd. Een voorstel tot invoering of wijziging van een regeling met rechten of verplichtingen van personeelsleden, wordt slechts ten uitvoer gebracht als hierover overeenstemming bestaat met het overlegorgaan. Zo luidt in ambtelijke taal de omschrijving van het instemmingsrecht van de bonden. 'En dat is een heel ander verhaal, dan bij de universiteitsraad. Bij dat bestuursorgaan is juist sprake van een afname van rechten. Een verbod van een nieuwe tijd?', zo vraagt Van Gessel zich af.

Gelijkwaardigheid

'Het nieuwe RWO gaat uit van een grote mate van gelijkwaardigheid van de partijen, zijnde het CvB en de onderwijsbonden', meent Van Gessel. 'Men moet tot

overeenstemming komen.' Volgens Van Gessel zit hierin ook een groot gevaar voor de bondsvertegenwoordigers. Van hen wordt immers verwacht dat zij op hun strepen gaan staan in de onderhandelingen. Om nu te voorkomen dat dit tot vervelende situaties voor de vertegenwoordigers van de bonden leidt, is er in het RWO een rechtsbeschermingsregeling opgenomen. 'Ik ben er trots op dat mijn inzet om juist dat punt bindend te regelen, tot resultaat heeft geleid', besluit Van Gessel voldaan.

Belangrijke andere verschillen tussen het oude RRWO en het nieuwe rechtspositiereglement zijn onder meer: de gelijkberechtiging ongehuwd samenwonenden via notarieel contract; het niet meer vereist zijn van een antecedentenonderzoek; wijziging van de gronden voor aanstelling in tijdelijke dienst; een beperking van de aanstellingstermijn voor tijdelijke dienstverbanden; student-assistenten worden voortaan aangesteld met alle rechten en plichten, waarbij het arbeidsovereenkomstenbesluit vervalt; invoering van het recht op een preventieve ontslagtoets.

Het nieuwe rechtspositiereglement vervangt een hele reeks bestaande regelingen.
Foto: RF

Holstlezing in teken van megascience

Donderdag 23 november wordt de Holstlezing 1995 gehouden door prof.dr. Hubert Curien, emeritus hoogleraar aan de University Pierre et Marie Curie, Parijs. De titel van de rede luidt: 'Big Instruments and Big Programmes

for Research; Where is the Limit?'. De lezing zal voorgedragen worden in de grote zaal van het auditorium, aanvang vier uur. Sinds de Tweede Wereldoorlog heeft er een enorme ontwikkeling plaatsgevonden in grootschalige programma's voor wetenschappelijk onderzoek, zoals bijvoorbeeld in ruimte-onderzoek, deeltjesfysica en genenonderzoek. Deze megascience vraagt om internationale samenwerkingsver-

banden. De CERN (Centre Européen de Recherche Nucléaire, 1954) was het eerste grote Europese wetenschappelijke instituut. Het European Space Agency (ESA) is van recentere datum. De Europese instituten spenderen zo'n vijf procent van het totale budget voor wetenschappelijk en technisch onderzoek in Europa. De vraag is of dit te veel is. Grootschalige programma's stimuleren niet alleen de wetenschap, maar ook technische innovatie. Het succes van deze megascience-activiteiten geven Europa goede kansen om haar wereldpartners te laten zien dat dit continent in staat is om programma's van betekenis te managen en te promoten.

Korter werken ouderen

Voor oudere TUE-werknemers biedt het nieuwe RWO ook een prettige bijkomstigheid. Op hun verzoek kunnen zij vanaf hun zestigste jaar, dagelijks een half uur korter werken. Een oude strijd-vraag tussen het college van bestuur en de TUE-bonden lijkt hierdoor beslecht. Bij het invoeren van de SOP-regeling wilde het CvB dit recht op korter werken laten vervallen. De bonden aageerden hiertegen. Van Gessel is er toch niet helemaal gerust op en vrees een addertje onder het gras. Zegt: 'In het RWO staat namelijk ook dat het CvB nadere regels ter zake kan vaststellen.'

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

IPO-Colloquia

- drs. R. Kortekaas, IPO ('Psychoacoustic investigation of PSOLA speech synthesis') Friday 6th of October, 11.00 hrs, IPO-Colloquium room.
- prof.dr. Ch. Legein, IPO ('Age-related Macular Degeneration (AMD) and Free Radicals') Friday 13th of October, 11.00 hrs, IPO-Colloquium room.
- dr.ir. C. van Overveld, TUE ('The Truth Between The Pixels') Friday 20th of October, 11.00 hrs, IPO-Colloquium room.
- dr. A. Dirksen, IPO ('Parameterized multilingual speech synthesis') Friday 27th of October, 11.00 hrs, IPO-Colloquium room.

Tentamen MTBO (1C010 en 1C170)

Zie onder Technische Bedrijfskunde

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Begroten en beheersen van informatiesysteem-ontwikkeling (1B200)

College op maandag 23 oktober 1995 vervalt, dit wordt ingehaald op maandag 6 november, 1e+2e+3e uur, collegezaal P1. Inschrijven voor dit keuzevak is verplicht en moet voor 15 oktober hebben plaatsgevonden bij het secretariaat I&T (Pav. D3). De reden hiervoor is dat de verplichte literatuur (het boek van Heemstra en Gerlof) is uitverkocht. Er wordt alleen voor de ingeschrevenen een oplage geproduceerd.

Tentamen MTBO (1C010 en 1C170)

Bij MTBO-nieuw (1C170) mag spiekbrief (formaat A5, 10x15 cm), eenzijdig beschreven, gebruikt worden. Voor MTBO-oud (1C010) geldt oude regeling.

Als overgangsregeling voor ouderejaars geldt het volgende:

Tentamen MTBO-oud (1C010) wordt op donderdag 12 oktober 1995 namiddag, tegelijk met tentamen MTBO-nieuw (1C170) gehouden. Alle ouderejaars dienen zich voor dit tentamen ook aan te melden bij het secretariaat LBS. Toegestane combinaties van vakken MTBO en Modelbouw voor ouderejaars zijn:

1C010 + 1F020

1C170 + 1C150 (aanvragen bij examencommissie)

1C010 + 1C150 (samen 4 SP) (aanvragen bij examencommissie)

Niet toegestaan is de combinatie 1C170 + 1F020

Practicum Individueel Project (Bedrijfsstage) (1P034)

Mw. J. van Hoof geeft een college over het Practicum Individueel Project (Bedrijfsstage) in binnen- en buitenland op vrijdag 13 oktober, van 11.45-12.30 uur; in Pav. U-46.

WISKUNDE EN INFORMATICA

PP-colloquium Wiskunde

- prof.dr. A. Cohen, ('Discrete algebra en meetkunde') woensdag 11 oktober, van 10.45-11.30 uur, HG 6.96.

Samenvatting:

Afstuderen in Discrete Wiskunde aan de TUE is mogelijk via elk van de drie stromingen: 'Combinatorische Optimalisering', 'Coderingstheorie en Cryptologie' en 'Discrete Algebra en Meetkunde'. In deze voordracht wordt aandacht besteed aan de laatste en meest fundamentele stroming. De toepassingen liggen wat verder weg en de uitdaging ligt wat meer in de wiskunde zelf, dan bij de andere twee stromingen. Toch biedt ook deze manier van afstuderen aanknopingspunten met toepassingen, vooral via de ontwikkeling van algoritmen voor exact rekenwerk. Op dit gebied van de computer-algebra, valt nog veel te doen aan verbetering van cruciale algoritmen (zoals het exact oplossen van vergelijkingen van stelsels veeltermvergelijkingen, of het bepalen van een gesloten vorm voor de onbepaalde integraal van een gegeven functie).

Naast de computer-algebra wordt bij ons voornamelijk gewerkt aan de studie van 'mooie' discrete structuren. Ter illustratie komen Hadamard-matrices aan bod. Dit zijn vierkante matrices H ter grootte n , zodanig gevuld met ± 1 , dat $HH^T = n I_n$. Verder: de toepasbaarheid van deze matrices en centrale vragen als: voor welke n bestaat zo'n matrix?, hoe maak je zo'n matrix?

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Inleiding Elementaire deeltjes (3N150 en 3N151)

Dit college van docent B. Verhaar voor aanstaande natuurkunde-leraren, dat ook door andere studenten als keuzevak kan worden opgevoerd, wordt dit studiejaar niet gegeven in het lente-trimester maar in het aanstaande winter-trimester.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Afstudeervoordracht

- J.J.M.G. Relou ('Integrated crash simulation of a frontal crash structure and a dummy') woensdag 11 oktober, om 12.00 uur, W-hoog 4.14.
- Afstudeerdocent: prof.dr.ir. R. Kriens

Cursus Regeltechniek (4A550)

In de Studiegids 1995-1996 is als studiemateriaal bij de cursus Regeltechniek het boek 'Modern Control Systems' van Dorf en Bishop vermeld. Dit is onjuist. In het komende wintertrimester wordt gebruik gemaakt van het boek 'Linear Control Systems Engineering' van Morris Driels (ISBN 0-07-017824-0, McGraw-Hill, 1996).

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Telecommunicatie (5K080)

Mededeling voor studenten E/IT, die het 4-jarig curriculum volgen en nog examen moeten doen voor dit vak. Op het examenrooster staat vermeld dat er op vrijdag 17 november '95 een examenzitting is voor het vak Telecommunicatie 1 (5K080). Dit moet zijn Telecommunicatie (5K080). De volgende gelegenheid om in het vak Telecommunicatie (5K080) examen af te leggen is op zaterdag 24 februari '96 (conform het examenrooster).

Telecommunicatie (5K080)

Mededeling voor studenten ETW/ITW, die overstappen van VKO oude stijl naar VKO nieuwe stijl. Aan studenten, die het vak al gehaald hebben en die het als een knelpunt ervaren dat het examen Telecommunicatie VKO (5C090) pas op 11 juni '96 voor de eerste keer wordt afgenomen, wordt de volgende mogelijkheid geboden: In de loop van november 1995 zal een extra schriftelijk examen worden georganiseerd over de stof van Telecommunicatie 2 (5N360), welke bestaat uit de stof van het oudstijlvak Telecommunicatiesystemen (5K030) minus de stof over deltamodulatie te weten par. 10.4.4 t/m 10.4.8 uit 'Digital and analog communication systems' van K.S. Shanmugam. Aanmelden voor dit extra examen is mogelijk tot 1 november bij de secretaresse van de vakgroep EC, T. Pellegrino, EH 12.34. De datum van het examen zal, in overleg met de kandidaten, worden vastgesteld hetzij op maandag 13, of op 20, dan wel op 27 november '95 van 14.00-16.30 uur.

Telecommunicatiesystemen (5K030)

Mededeling voor studenten E/IT, die het 4-jarig curriculum volgen en nog examen moeten doen voor dit vak. In de periode februari/maart 1996 zal een extra schriftelijk examen worden georganiseerd. Aanmelden voor dit extra examen is mogelijk tot 20 januari 1996 bij de secretaresse van de vakgroep EC, mev. T. Pellegrino, EH 12.34. De datum van het examen wordt, iom de kandidaten, vastgesteld hetzij op maandag 26 februari dan wel op 4 maart 1996 van 14.00-17.00 uur. Een andere mogelijkheid is om het examen Telecommunicatiesystemen (5K030) af te leggen op de schriftelijke zitting van het vak Telecommunicatie 2 (5N360) op dinsdag 11 juni 1996. Er zal dan een examen worden afgenomen met enige differentiatie tussen Telecommunicatie 2 (2,5 uur examen) en Telecommunicatiesystemen (3 uur examen).

Programma ETW/ITW VKO

It hetgeen vermeld is in de circulaire Speciale VKO-vakken, Fac. E/AV/AvH, 1995-08-29, zijn aan het vak Telecommunicatie VKO (5C090) geen instructie-uren verbonden, maar wel 4 halve dagen practicum. Dus in de circulaire dient achter 3.5C090 Telecommunicatie VKO gelezen te worden: 3 0 4 3 in plaats van 3 1 0 3.

Studenten die het reguliere examen in het vak Telecommunicatie VKO (5C090) willen afleggen, kunnen deelnemen aan de examenzitting voor het vak Telecommunicatie 2 (5N360) op 11 juni '96. Er zal dan een gecombineerd examen worden afgenomen met enige differentiatie tussen Telecommunicatie 2 (2,5 uur examen) en Telecommunicatie VKO (3 uur examen).

Afstudeervoordrachten

- W.A. Weijenberg ('Time-Frequency description using Gabor expansion coefficients') donderdag 5 oktober, om 10.00 uur, EH 4.11.
- A. Mulder ('Design of a Video-On-Demand Demonstration Network') vrijdag 6 oktober, om 15.00 uur, EH 11.22.
- T. de Boer ('Application of DS-CDMA in cable networks') vrijdag 6 oktober, om 16.00 uur, EH 11.22.
- C.A.J. Borm ('Onderzoek naar de EMC aspecten van het meten tijdens condensator bank (275 kV/132 kV) schakelingen') maandag 9 oktober, 14.00 uur, EG 1.17.
- N.A.W. v. Riel ('Algorithm for estimation of model errors and uncertainties arising in black box system identification') dinsdag 10 oktober, om 9.00 uur, EH 4.11.
- M.J.M. v. Garderen ('Calculating optimal state trajectories: the 2-link inverted pendulum') dinsdag 10 oktober, om 10.00 uur, EH 4.11.
- S.G.A. Mathijssen ('Design and realization of a real-time environment on a DSP-PC system') dinsdag 10 oktober, om 11.00 uur, EH 4.11.
- F.M.J. Sommer ('Implanteerbaar telemetriesysteem ter registratie van ECG's') dinsdag 10 oktober, om 14.00 uur, EH 3.13.
- M.B. Hijdra ('Power Estimation in Logic Circuits using Activity Simulation') donderdag 12 oktober, om 11.00 uur, EH 7.14.
- L.L.J. Kuijpers ('Gate recess in High Electron Mobility Transistors using selective wet chemical etching') donderdag 12 oktober, om 14.00 uur, EeG 2.21.

Stagevoordrachten

- R.R.J. Koster ('Een loop representatie voor scheduling van data-flow grafen') donderdag 5 oktober, om 11.00 uur, EH 7.14.
- I. Mankoe ('Parallelliserende array transformaties voor dataflow grafen') vrijdag 6 oktober, om 11.00 uur, EH 7.14.
- P.K. Vermeir ('WWW-pages for the Formal Verification Group') maandag 9 oktober, om 11.00 uur, EH 7.14.
- M. Angenent ('Real-time simulatie van een stroomgeregelde invertorgevoede asynchrone machine mbv een multi DSP-systeem') woensdag 11 oktober, om 15.00 uur, EL 0.01.
- W.M. v. Herwijnen ('ISDN in Nederland') donderdag 12 oktober, om 14.00 uur, EH 10.05.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Lerarenopleiding Scheikunde

In het tweede trimester start voor het initiële (pré-doctorale) gedeelte van de lerarenopleiding het werkcollege Inleiding Practicum Vakdidactiek (6Z200). Dit vak vormt

Tentoonstelling en excursie over lichtkunst

Veel beeldend kunstenaars zijn gefascineerd door licht. Ze proberen de invloed ervan op het leven van de mens vorm te geven, van Rembrandt tot de Nul-beweging, begin jaren '60. Maar er is ook kunst die zich letterlijk met licht bezighoudt.

Studium Generale houdt sinds 25 september een tentoonstelling over Licht en Kunst in de Bruine Heer. Het is een kleine selectie uit de kunstverzameling van de Stichting 'Lichteffecten in de Schilderkunst en Sculptuur'.

Ing. Johan Jansen, tot 1974 verlichtingsdeskundige bij Philips en hoofdredacteur van het tijdschrift 'International Lighting Review', raakte geboeid door lichtkunst en begon die te verzamelen. In voornoemde stichting heeft hij heeft circa 800 kunstwerken ondergebracht en de collectie groeit nog steeds. Naast tweedimensionale werken bevat de collectie een aantal ingenieuze en spectaculaire lichtobjecten. In het oude Philipsfabriekje aan de Emmasingel is een deel van de collectie wat permanentier tentoongesteld. SG organiseert er op 11 oktober om 14.00 uur een excursie naar toe. Geïnteresseerden kunnen zich nu inschrijven op de intekenlijst bij de expositie, of bij Leopold Manche, telefoon (47)3492.

'The City' een kunstwerk van Jeroen Henneman bij de expositie Licht en Kunst.

V2 bij mediaprogramma Freezeframe

Op dinsdag 10 oktober komt V2 naar Freezeframe; het gratis toegankelijke programma over de (nieuwe) media in De Effenaar. V2 houdt zich bezig met de nieuwe of instabiele media, die zich nog steeds ontwikkelen op het gebied van architectuur, multi-media, virtual reality en kunst. Van be-

lang is tevens wat de veranderingen van en door de nieuwe media betekenen voor de maatschappij, de kunst en de wetenschap. Elk jaar organiseert V2 in Rotterdam het Dutch Electronic Art Festival, dat inmiddels internationale bekendheid geniet (zie ook Cursor 15 van vorig jaar). Daar was bijvoorbeeld de digitale waakhond te zien, die op tv de bezoekers van een yuppenfeestje bewaakte. Hoe

dichter de bezoeker bij de tv kwam, hoe harder de hond blafte en dat verminderde pas als de kijker zich verwijderde. Tijdens een ander project bewogen mechanische torretjes voort door gedachtengolven en vorig jaar werd er een levensgrote virtuele wereld geschapen waar mensen in rond konden lopen. Voor nieuwsgierigen: het internetadres is <http://www.vpro.nl/arteria/V2onW3/V2Pag.html>.

door
Gerard
Verhoogt

Cultuor

100 jaar film: Intolerance

Producers en publiek verklaarden de Amerikaanse regisseur D.W. Griffith in 1915 voor gek, omdat hij 100.000 dollar wilde besteden aan een film over de Amerikaanse geschiedenis. Het bedrag was uitzonderlijk, ook de film zelf. Het was de eerste lange film waar Griffith bewust nieuwe filmtechnieken in gebruikte, zoals parallelmontage, het verdelen van een scène in sequenties, ridders, het gebruik van close-ups en het vertellen van meerdere verhalen in één film. Het leverde hem de titel 'Vader van de film' op. De film was een commercieel en artistiek succes, maar kreeg veel kritiek omdat er een te negatief beeld van negers werd gegeven. Om zijn naam te zuiveren maakte hij in 1916 'Intolerance'. Hoewel de film flopte, staat hij te boek als een meesterwerk met enorme decors, massascènes en het gebruik van een camera op een kraan. Indirect hielp Griffith met zijn lange films ook mee om het toenmalige monopolie van de grote filmaatschappijen te doorbreken. Die waren financieel onaantastbaar met hun Nickelodeons; de stuiverbioscopen waar ze korte films (hooguit twintig minuten) vertoonden. Meer zou de kijker niet aankunnen. Met Charlie Chaplin en anderen richtte Griffith in 1919 de onafhankelijke maatschappij United Artists op. Op 10 oktober, 20.00 uur, draait 'Intolerance' bij het Centrum voor de Kunsten (Stratumseidijk) in het kader van 100 jaar film. Pianist Jack Gadella verzorgt de muziek. Zie voor de andere activiteiten van 100 jaar film de agenda.

AGENDA

AOR

Vrijdag 6 oktober

Muziek van P. Frame in de benedenbar.

Zondag 8 oktober

De heftige film 'Once were Warriors' draait in de bovenbar.

Maandag 9 oktober

Het mooie 'Temptation of a Monk' van Clara Law is te zien in de benedenbar.

Woensdag 10 oktober

Voetbal in de bovenbar: Malta-Nederland.

Studium Generale

Donderdag 5 oktober

Open Podium Klassiek (va. 20.00 uur; Heronhal) met het Tilburgs Gitaar Ensemble, Sambuca en het Edison Quintet.

Maandag 9 oktober

Zie pagina 2 voor SG-Aktueel.

Dinsdag 10 oktober

Bob van Winkel leest korte verhalen voor van Raymond Carver en John Cheever. Heronhal HG, va. 12.45 uur.

Woensdag 11 oktober

Dromen voor wakkere mensen; Dé Waterman en Roger Rundqvist geven hun visie over dromen en hun functies. Rekencentrum CZ 2, va. 12.00 uur.

Donderdag 12 oktober

Beiaardier Hylke Banning speelt barok-

muziek, 20e eeuwse muziek en het lichtere genre op het reizende beiaard. Ingang HG (vijverkant), va. 12.45 uur.

Tentoonstellingen

Tot 9 oktober

In de KSA-ruimte (vloer 4) hangt een selectie van afgestudeerde werken van studenten voor de landelijke Archiprix.

Tot 13 oktober

Licht en Kunst, in de Bruine Heer.

Donderdag 5 oktober

'Mooi' wordt, ook morgen, gespeeld door Toneelgroep Amsterdam in Plaza Futura.

100 jaar film/Centrum vd Kunsten: Kurosawa retrospectief; 'Judo Saga' (1943).

Concert van 22 Pisteprikko (Finland) en Scram C Baby (Amsterdam) in De Effenaar.

Vrijdag 6 oktober

'De tramlijn die verlangen heet' van Het Zuidelijk Toneel is vandaag en morgen nog in de Stadsschouwburg te zien.

100 jaar film/CvdK: Kurosawa retrospectief; 'Stray dog' (1949).

100 jaar film/Plaza: Best of the B's, 'Angels with dirty faces' uit 1938, met James Cagney en Humprey Bogart; ook morgen.

Zaterdag 7 oktober

In de Plaza speelt Stella Den Haag (ook

morgen) 'Revolverhelden'.

100 jaar film/CvdK: Kurosawa retrospectief; 'The Seven Samoerai' (1954).

Zondag 8 oktober

Liesbeth List zingt in de Stadsschouwburg.

100 jaar film/Plaza: Best of the B's; 'Public Enemy' met James Cagney.

Café Berlage begint met het Smartlappenfestival.

Bad Boys (Eindhovens Echte Reggaeband) speelt in Kaffee de Groot.

Maandag 9 oktober

100 jaar film/Plaza: Citizen Kane, het meesterwerk van en met Orson Welles. Verder theater van De dochters van Gijs Verkuyl met 'Moeder: een onmogelijke opdracht'.

Dinsdag 10 oktober

Freezeframe (over nieuwe media) presenteert V2 in De Effenaar.

In de Plaza speelt Mug met de gouden tand het omstreden stuk 'Enter'.

100 jaar film/CvdK: 'Intolerance' van D.W. Griffith met pianist Jack Gadella.

Amerikaanse poprock van Golden Carillo in de Vooruitgang.

Woensdag 11 oktober

100 jaar film/De Effenaar: 'Babes in Toyland' (1943) van Laurel & Hardy.

100 jaar film/CvdK: 'Das Kabinet des Dr. Caligari' met Jack Gadella op de piano.

Filmquiz 100 jaar cinema

In het kader van 100 Jaar Cinema houdt Cursor eens in de maand een filmquiz in samenwerking met Plaza Futura. Stuur het antwoord van de vraag voor 11 oktober op briefkaart naar Plaza Futura, Postbus 4502, 5601 EM Eindhoven. Prijs voor deze maand: het boek 'Cinema Klassiek' en een T-shirt met de animatiefiguren Wallace and Gromit. De winnaar krijgt bericht.

Antwoord op de vraag van 7 september: George Méliès.

Vraag: Wat is de titel van de bekende film van Griffith, die aan 'Intolerance' vooraf ging?

100 jaar cinema Eindhoven

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Bij de vakgroep Internationale en Distributielogistiek van de faculteit Technologie Management, bestaat een vacature voor een voltijds

Universitair docent (m/v)

V33173

Algemeen:

De vakgroep Internationale en Distributielogistiek geeft onderwijs in en verricht onderzoek ten aanzien van vraagstukken die betrekking hebben op, met name internationaal opererende ondernemingen. Deze vraagstukken betreffen de aanvoer van materialen en producten, produktielocatie-keuze en produktie-allocatie, en de fysieke distributie van de (eind)pro-

dukten. Veranderingen in de omgeving van ondernemingen, zoals de toename van de internationale concurrentie, Europa 92, Oost-Europa, de snelle opkomst van elektronische dataverwerking en informatie-uitwisseling, en de toenemende aandacht voor veiligheid en milieu, nopen deze ondernemingen tot het maken van nieuwe strategische keuzen aangaande de produktie- en distributie

structuur; de inrichting van de integrale goederenstroom en de besturing daarvan. Onderwerpen die deel uitmaken van het huidige onderzoek zijn: Het ontwerpen van produktie- en distributiestructuren voor multinationale ondernemingen; kostenbeheersing in de fysieke distributie; besturingssystemen voor de distributielogistiek; retour goederenstromen.

Taken:

Het verrichten van onderzoek; het begeleiden van stages en afstudeerprojecten; het verzorgen van colleges; het verrichten van enkele organisatorische werkzaamheden.

Gevraagd:

De kandidaat dient gewerkt te hebben aan internationale logistieke vraagstukken, waarbij aanvoer, produktie en afvoer geïntegreerd worden benaderd. Het hebben van ervaring in internationaal opererende ondernemingen is een vereiste. Gelet op de aandacht voor onderzoek in deze functie, wordt van de kandidaat een grote belangstelling voor onderzoek verwacht. Hij/zij krijgt de gelegenheid om zich, middels promotie-onderzoek, te specialiseren in een van de deelgebieden van de internationale en distributielogistiek. De kandidaat dient een academische opleiding te hebben, bij voorkeur in de technische bedrijfskunde. Leeftijdsindicatie: 30 à 35 jaar.

Aanstelling:

Geschiedt in tijdelijke dienst voor een proeftijd van max. 2 jaar. Na één jaar vindt een evaluatie plaats.

Salaris:

Het salaris is afhankelijk van leeftijd en ervaring.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: prof.jhr.dr.s. M. Ploos van Amstel, tel. 2215, b.g.g. 4985. Overige informatie: ir. F. Mientjes, personeelsadviseur, tel. 4409.

Hoe te reageren:

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen richten aan de heer L. de Kort, directeur beheer faculteit Technologie Management, o.v.v. het vacaturenummer V33173.

Bij het Centraal Liaisonbureau is momenteel een vacature voor een Office-manager V/M

V03032

Algemeen:

Het centraal liaisonbureau is gericht op het bevorderen van kennis- en technologietransfer van de universiteit naar het bedrijfsleven. De verantwoordelijkheid voor de kennis- en technologietransfer blijft decentraal belegd. Het centrale liaisonbureau is onder andere belast met de beleidsvoorbereiding, de coördinatie tussen de centrale en decentrale liaisonfunctionarissen, het onderhouden van contacten met intermediaire organisaties en de verzorging van breed toegankelijke documentatie aangaande wetenschappelijk en technologisch onderzoek dat op de TUE wordt verricht.

Taken:

U ontwerpt als office-manager methodieken en technieken om relevante managementinformatie te genereren en te documenteren ten behoeve van het bureau en de decentrale liaisonfunctionarissen; u inventariseert en verwerkt de gegevens van aanvragende bedrijven en u presenteert uw bevindingen en adviseert over het al dan niet in behandeling nemen van aanvragen; u bouwt netwerken op binnen de universiteit en met externe organisaties met als doel om de meest efficiënte en doelmatige wijze de vraag- aanbodzijde bij elkaar te brengen. U onderhoudt deze netwerken en verricht promotie- en marketingactiviteiten in samenwerking met de medewerkers van het bureau en decentrale functionarissen en treedt waar nodig coördinerend op; u adviseert het hoofd van het liaisonbureau over beheersaangelegenheden betreffende de financiële, personele en materiële middelen en u stelt in dit kader de bureaubegroting op; tenslotte verricht u secretariële werkzaamheden, registreert u de stukkenstroom en bewaakt u de correcte afhandeling daarvan.

Gevraagd:

Wij zijn op zoek naar een zelfstandig werkende HBO'er met meerdere jaren

ervaring in een zo mogelijk soortgelijke functie die, naast het verrichten van secretariële, administratieve, beheer-technische en archiefwerkzaamheden in staat is om netwerken op te bouwen en in stand te houden. Verder dient u te beschikken over het vermogen om het bestuursproces binnen de TUE, relevante beleidsvraagstukken, alsmede vraagstukken van algemeen bestuurlijke en van beheer-technische aard te doorzien. Een klantgerichte, dienstverlenende en een representatieve houding en het beschikken over organisatie- en improvisatievermogen zijn essentieel om deze functie te kunnen vervullen.

Aanstelling:

De aanstelling geschiedt voor een proeftijd van maximaal twee jaar, met uitzicht op een vast dienstverband.

Salaris:

Het salaris bedraagt fl. 5.452,00 bruto per maand, afhankelijk van ervaring.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: mevrouw dr. K.S. Ali, tst. 4611. Overige informatie: de heer W.C.J. Verhoef, personeelsadviseur, tst. 2079.

Hoe te reageren:

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, met uw cv, binnen één week richten aan mevrouw drs. E. Wardenaar, hoofd Dienst Personele Zaken, BG 1.05, o.v.v. het vacaturenummer V03032.

Studentenkerk

Zondag 8 oktober is er een oecumenische viering in de Studentenkerk ter gelegenheid van het huwelijk van Y. Klaassen en T. van de Kerkhof en doop van hun kinderen: Jochem, Anne en Jeroen. Aanvang: 11.00 uur.

samen met Inleiding Vakdidaktiek Scheikunde (6Z102 in trimester 3.3), Schooloriëntatie (6Z101, in trimester 3.3), Inleiding Onderwijspsychologie (3W210) en Inleiding β-Didaktiek (3W220) een verplicht onderdeel voor hen die in de post-initiële fase van de lerarenopleiding willen instromen. Het pré-doctorale gedeelte van de lerarenopleiding vormt een uitstekende oriëntatie op het beroep van leraar. Het pakket kan in zijn geheel in het keuzedeel van het doctoraal programma worden opgevoerd.

In het vak Inleiding Practicum Vakdidaktiek ligt het accent vooral op het oefenen van verschillende onderwijsleersituaties; het experiment speelt daarbij een centrale rol. Het practicum vindt plaats op woensdagmiddag. Ivm de lokatie wordt iedereen die wil deelnemen, verzocht zich aan te melden bij de secretaresse van TPO: Christa Schilders (T-laag 1.30, tst. 3780). Informatie over de initiële en de post-initiële fase van de lerarenopleiding: P. Janssens (T-laag 1.24, tst. 3694) of bij A. van den Berg (T-laag 1.20, tst. 2403).

BOUWKUNDE

Afhalen T4-T6 maquettes

De deelnemers van de loopbrug- en Van Abbe-expositie van de T4-T6 onderwijsgroep Gebouw kunnen de maquettes afhalen tot 31 oktober bij dr.ir. M. Prins, HG 5.10. Na deze datum zullen de maquettes worden afgevoerd.

Tussencolloquium

- A.J.J. Rus en J.J.M. Verbeek ('Het pompstation van de gemeentewaterleidingen 'Van machine naar mens') dinsdag 10 oktober, om 13.30 uur, HG 6.69.

College Bouwtechnologiebeleid (7T660)

De colleges van 11 oktober en 1 november vallen samen met de colleges Bouwprocesleer 'Kwaliteitsbeheersing in het bouwproces 1 & 2'. Deze colleges worden op dezelfde tijd (15.30-17.15 uur) gehouden, maar op een andere plaats, n.l. DBH 4.33.

Roosterwijzigingen

Het tentamen 2L180 (Programmeren voor HTO, TEMA-Informatica verkorte opleiding) op woensdag 22-11 nm wordt verzet naar maandag 13-11 vm. De vakken OP120 (Overdracht van technische kennis 1) en OP221 (Overdracht van technische kennis 2) worden niet meer gegeven.

ALV Intermate

Dinsdag 10 oktober houdt studievereniging Intermate een algemene ledenvergadering.

Lokatie: Café Strauss, St. Jorisstraat 82. Tijdens deze vergadering zal een voorstel tot oprichting van een studentenbureau worden gedaan en zal de kas controle commissie 1995 een tussentijds verslag afleveren.

Afstudeervoordrachten:

- J.G. Frankhuizen ('De ondertiteling bekeken; een onderzoek ter verbetering van de leesbaarheid van de televisie-ondertiteling bij ouderen en slechtzienden') maandag 9 oktober om 13.30, IPO 0.98 (Colloquiumzaal).
- P.E.H. Baart ('Facilitating Trade Policy making and execution at the Ministry of Industries and Trade, Tanzania') dinsdag 10 oktober, om 13.30, in WH 3A09.
- W.S.C.M. Sol ('A survey into the state of the art of the technology within the metal industry of Tanzania') donderdag 12 oktober, om 11.00 in TEMA 0.14.

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Eindcolloquia

* Ontwerpersopleiding Logistieke Besturingssystemen

- ir. E. Boere ('Een herontwerp van de orderacceptatie, levertijdafgifte, werkordervergeving en voortgangscontrole bij de KTV te Eibergen') maandag 9 oktober, om 15.45 uur, Pav. N3.

Samenvatting:

Voor klanten van de KTV worden betrouwbare leveringen steeds belangrijker, zodat de KTV een leverbetrouwbaarheid van 90 procent of hoger ten doel heeft gesteld. Daartoe heeft de KTV de verbetergroep Logistiek opgericht. In de ontwerpopdracht is gestart met een analyse van de huidige situatie en knelpunten. Uit de analyse zijn knelpunten naar voren gekomen op het vlak van planning, informatie en motivatie bij Produktie. De ontwerpopdracht heeft geleid tot aanbevelingen ten aanzien van het beheersen en afstemmen van processen, het opstellen van doelen en prestatie metingen, het ontwikkelen van het nieuwe informatiesysteem en het opstellen en uitvoeren van een opleidingsplan.

* Ontwerpersopleiding Informatie- en Communicatietechniek

- ir. R.P.C. Wolters ('Bi-directional transmission in hybrid fibre-coax CATV-networks') vrijdag 13 oktober, om 14.00 uur, E-hoog 11.22.

Samenvatting:

Tijdens de lezing zal een overzicht worden gegeven van de problemen die zich voordoen bij het aanbieden van bi-directionele multi-media diensten via kabeltelevisienet-ten. Voor de bestaande transmissieproblematiek zal een aantal oplossingen worden aangedragen, die zijn gebaseerd op CDMA (Code Division Multiple Access).

Het onroeibare roeien in een badkuip

Sport

Waarom kan de mens onbedwingbare grenzen niet met rust laten? Op iedere uitdaging springt wel iemand in. Zo wordt het onbeklimbare beklommen, het onzweembare gezwommen, het onloopbare gerend. Afgelopen weekend ging Thêta naar Zwitserland om het onroeibare te roeien. De ronde om het meer van Genève, lengte 158 kilometer, is de langste roeiwedstrijd ter wereld. Twintig internationale teams verschenen aan de start.

Zaterdagochtend. Vanaf een uur of acht moeten de eerste ploegen volgens een strak tijdschema de boten te water laten. Na controle op verplichte uitrusting, zoals kompas, noodfakkels en zwemvesten, roeien de boten op richting start, diep in het water liggend door de grote hoeveelheid energiedrank, reserve-onderdelen en bananen. Het ruwe water van een groot meer vereist een robuust boottype. De lange-afstandwereld kiest met het oog op dit soort water voor de C4, in het jargon ook wel 'badkuip' genoemd. Als het wat gaat waaien is de standaard-uitvoering nog niet goed genoeg. Daarom moeten er met behulp van veel tape en plastic nog de nodige waterkeringen gemonteerd worden.

Beginsprintje

Thêta kan als studentenvereniging niet op tegen ploegen die soms al jaren in ongewijzigde samenstelling meedoen. Maar wat preparatie betreft... Concurrerende ploegen komen vol bewondering de technische slimmigheden bekijken. Twee elektrische pompen, vier waterschotten en een hydro-dynamisch roer moeten de monstertocht vergemakkelijken. Vlak voor de start is het nog even dringen om een gunstige plek. Volkomen onzinnig, als je bedenkt dat enkele meters op honderd-zestig kilometer geen zoden aan de dijk zetten. Als om negen uur het verenigingskanon het veld van twintig ploegen wegschiet, trekken sommige ploegen zelfs een beginsprintje aan. Torenhoog favoriet is 'Turbo Bonn', een ploeg die de laatste jaren de wedstrijd gedomineerd heeft. Vanuit Genève volgen de roeiers een koers langs de buitenbocht van het grootste meer van Europa, dat grofweg de vorm van een banana heeft. De eerste controlepost ligt al acht kilometer na de start: Versoix. Turbo Bonn maakt haar

favorietenrol waar en komt als eerste langs, achtendertig seconde langzamer dan hun eigen recordschema. Op de voet gevolgd door twee ploegen, die in Bonn's kielzog meevaren. Het verschil met de langzaamste boot: bijna tien minuten.

Recordschema

De tweede post, Nyon, ligt op zo'n twintig kilometer. Deze post bezorgde de organisatie in vroegere edities wat reden tot zorg. Op het moment dat de roeiers langskomen begint daar namelijk een zeilwedstrijd. Twee races die elkaar kruisen, twee verschillende boottypes, niet op de hoogte met de geldende voorrangsregels, en allebei ervan overtuigd dat de eigen wedstrijd belangrijker is. Het leverde heel wat gescheld op. De organisatie besloot daarom de controlepost te verleggen. De lokatie zal volgend jaar wel weer veranderen: slechts een klein deel van de boten wist de post te vinden. Tussenstanden dus niet beschikbaar.

Als de wedstrijd tweeënehalf

uur en dertig kilometer oud is ligt Bonn Turbo met twee concurrenten weer op het recordschema. Thêta ligt in een groepje boten dat ruim een kwartier later passeert. Het meer is dan zo vlak als een spiegel, de lucht strakblauw. De waterkeringen en de pompen hadden dus eigenlijk niet gehoeven. Hoogstens om een golf veroorzaakt door een begeleidingsboot buiten te houden. Verschil met de laatste boot: ruim een half uur.

Blaren

Net als de supporters besluiten om een stukje te zwemmen trekt het weer. Het meer van Genève is berucht om het wisselvallige weer. De temperatuur daalt snel en gevreesd wordt voor verdere verslechterung. Bij de volgende post op vijftig kilometer heeft Bonn een achtervolger afgeschud, maar ligt twee minuten achter op recordschema. Thêta volgt ruim een half uur later. De Bonner Ruder Verein, stadgenoten van de koploper, sluit het veld op een uurtje achterstand.

Als het veld aan het begin van de middag Lausanne passeert (op 54 kilometer) doen de kilometers zich bij de meeste roeiers goed voelen. De eerste blaren en 'pijn aan de kont' vanwege doorzitten. Het ergste ongemak blijft echter uit, de golven zijn vanwege zwakke wind uitgebleven. Na Lausanne volgt het lange stuk richting Montreux aan het andere uiteinde van het meer. Het uitzicht op de Zwitserse oever van het meer is schitterend. Het helpt de aandacht wat af te leiden van

het lichamelijke ongemak. Het weer klaart langzaam weer op. Als de roeiers aan het eind van de middag Montreux bereiken, zit de helft van de tocht erop. De supporters kunnen, gekoesterd in de late middagzon, de ploegen vanaf de boulevard aanmoedigen.

Tandvlees

Turbo Bonn heeft haar achterstand op de recordtijd kunnen ombuigen in een voorsprong van zo'n zes minuten. De nummer twee in de race, een ploeg uit Neuwieder, weet nog steeds aan te klampen en volgt op een paar honderd meter. Thêta bereikt even voor half vijf de mondaine Zwitserse stad. Op een veertiende plaats, de beste tussenstand die ze wist te bereiken, een uur en tien minuten na de eerste boot. De rode lantaarn vaart om kwart over vijf voorbij, steeds steviger in handen van de Bonner hekkesluiters. De terugtocht gaat langs de Franse oever van het meer. De duisternis begint langzaam in te vallen, de laatste kans voor de supporters om nog wat foto's te maken. De lucht is nu helemaal helder: na zonsondergang een garantie voor een koude nacht. Bij Evian zijn de roeiers ruim honderd kilometer onderweg. Het meer bereikt hier het diepste punt: ruim driehonderd meter. Aan het oppervlakte kan dat de roeiers weinig schelen. De tocht is allang niet leuk meer. Alles doet pijn en de pijp is leeg aan het raken. Techniek en snelheid hebben het af moeten leggen van het tandvlees bijten. Bonn Turbo is

haar voorsprong op het recordschema kwijt. Voor de haven van Evian blijkt dat ze een minuutje moeten toegeven. Ze zien echter wel kans om langzaam weg te varen van nummer twee. Thêta komt erachter dat de andere ploegen wat meer ervaring en inhoud hebben. Na ruim tien uur geroeid te hebben, moeten ze een paar plaatsjes toegeven. Het veld ligt inmiddels drie uur en meer dan vijftientig kilometer uit elkaar: als de laatste boot langskomt is de eerste al bijna gefinisht.

Reserves

Bonn Turbo blijkt na Evian toch nog geheime reserves aangeboord te hebben. In de ruim twintig kilometer tussen Evian en Yvoire blijken ze maar liefst tien minuten ingelopen te hebben op het recordschema. Nummer twee, Neuwieder, is nog maar een stipje in de verte. Thêta komt door als achttiende. De roeiers beginnen na Yvoire aan het laatste stuk naar Genève. De winnaars van de laatste jaren gaan ook nu weer met de eer strijken: het meer rond in twaalf uur en een kwartier. Ze wisten dit keer zeven minuten af te knabbelen van het oude record. Neuwieder heeft, nadat duidelijk was dat ze de Bonner hegemonie niet konden doorbreken, de aansluiting laten lopen. Ze komen binnen op een kwartier (ongeveer drie kilometer roeien). De supporters van de Thêta-ploeg kunnen hun roeiers even na enen 's nachts verwelkomen. Als zeventiende, totaal tijd: zestien uur, zes minuten en negen seconden. Eenmaal gedoucht en gevoederd kan de mythe van weer een succesvolle Genève-ploeg zijn aanvang nemen. Vol trots worden de blaren vergeleken en de eerste stoere verhalen komen los. Als iedereen al op bed ligt komt de laatste ploeg uit Bonn binnen. Zij deden er bijna achttien uur over. Over het geheel genomen blijkt Bonn dus de meest gemiddelde roeistad te zijn.

De Thêta-ploeg zet nog maar weer eens aan, op het spiegelgladde meer van Genève.
Foto: Maurice Schaeken

Squadra Veloce wint eigen trio-triathlon

Foto: Bram Saeys

Het eerste team van Squadra Veloce heeft in eigen huis de lustrum trio-triathlon gewonnen. Met bijna drie minuten voorsprong op de Montanuniversität pakt de TUE-studenten de zege. Het bobo-team, bestaande uit rector Jack van Lint, BDK-decaan Theo Bemelmans en de chauffeur van het CvB Huub Loots, en uitkomend onder de naam The Magnificent 3, eindigde op de 23e plaats. Het eerste combinatie-team van een vrouw en twee mannen, Mainz Rockets, werd negende. Met een 24e plaats was Squadra Women het eerste vrouwenteam. Op de bijgaande foto is rector Van Lint in actie te zien tijdens de anderhalve kilometer zwemmen, die hij aflegde in een tijd van 32.20. Hij hield hiermee nog zes andere zwemmers achter zich. Commentaar van ons zwemmende collegelid, die volgens waarnemers goed 'kapot' zat: 'Ik kan 's middags niet zo lekker zwemmen, dat komt omdat ik altijd 's morgensvroeg zwem.'

Sport kort

Uitslagen

Attila verslaat koploper

Attila 1 moest winnen om aansluiting bij de top te behouden. Hiervoor diende de ongeslagen koploper Klimop 2 te worden geklopt. De eerste helft ging gelijk op en resulteerde in een 4-3 achterstand met de rust. Dankzij een goede verdediging kon Attila uitlopen tot 10-7. Door deze overwinning heeft Attila zes punten uit vijf wedstrijden behaald. Het tweede team heeft in een verregende wedstrijd tegen Rust Roest met 8-8 gelijk gespeeld.

Taveres 1 weer gelijk

In de tafeltenniscompetitie heeft Taveres 1 de koploper Renata 3 uit Eindhoven verrast door met 5-5 gelijk te spelen. Bij Taveres 2 verloor van Deurne 2 met 10-0. Taveres 3 kwam er tegen Stiphout 11 met een 7-3 nederlaag vanaf; alle spelers uit team 3 wonnen een partij.

Pusphaira 2 wint knap

Het tweede elftal van Pusphaira behaalde een knappe 4-1 overwinning tegen PSV 5. Met name in de tweede helft overklaste Pusphaira PSV. Michel Mors, die een sterke wedstrijd speelde, zorgde via een PSV-verdediger voor 2-1. Vlak daarop besliste hij met een knap afstandschot de wedstrijd: 3-1. Kort voor tijd liet de blunderende PSV-doelman een schot van Maarten Hovers door zijn benen rollen.

Overige uitslagen:

Pusphaira 1 - De Bocht '80	5-1
Pusphaira 3 - Nieuw Woensel 6	6-1
Pusphaira 4 - DBS 9	2-4
Pusphaira 5 - Nuenen 7	0-5

Studieboeken voor Roemenië

In Roemenië heeft men gebrek aan Engels- en/of Duitstalige technische studieboeken (geen oude eenheden). Mensen die deze hebben en die niet meer gebruiken, kunnen die inleveren bij Fer Huijbers, W-hoog 1.116, tst. 4454.

Sport Loslaten biedt houvast

Robert Hensee van 'More balls than most' in actie met vijf ballen. Vorige week vrijdag gaf hij met Maaïke Aarden lessen jongleren aan studenten in de Bruine Heer. Maar ook aan medewerkers van Studium Generale, die dit evenement organiseerden en aan een aantal schoonmakers, die ook door het jongleervirus werden aangestoken. Was het eerst de bedoeling om drie optredens in de pauzes te doen, het werd één lang optreden zonder rust. Wie mee wilde doen begon bij Aarden, de gevorderden schoven door naar Hensee. Opgooien is belangrijker dan vangen, gezien hun uitgangspunt: 'Alles loslaten is mijn enige houvast'.

De ondernemende student

De Volkskrant organiseert op zaterdag 7 oktober een forumdiscussie over 'De ondernemende student'. Centraal staat de vraag: moeten hogescholen en universiteiten meer aandacht besteden aan het leren ondernemen, of is dat zonde van de tijd? Adjunct-hoofdredacteur Jan Tromp leidt de discussie, aanwezig zijn Rick van der Ploeg (PvdA-kamerlid), prof. J. van Ginkel (Universiteit Utrecht), H. de Greef (Hogeschool Utrecht) en X. Crone (Thinktank). De forumdiscussie vindt plaats tijdens de Studiebeurs '95 in de Utrechtse Jaarbeurs van 14.00 tot 15.30 uur.

Agenda

Oktober

Atletiek

- 1 Opening Inschrijving Batavierenrace
- 7 Open RSK Ekiden, Rotterdam
- 25 Asterix Cross

Rugby

- 7 NSK-Rugby (HSSC), Leiden

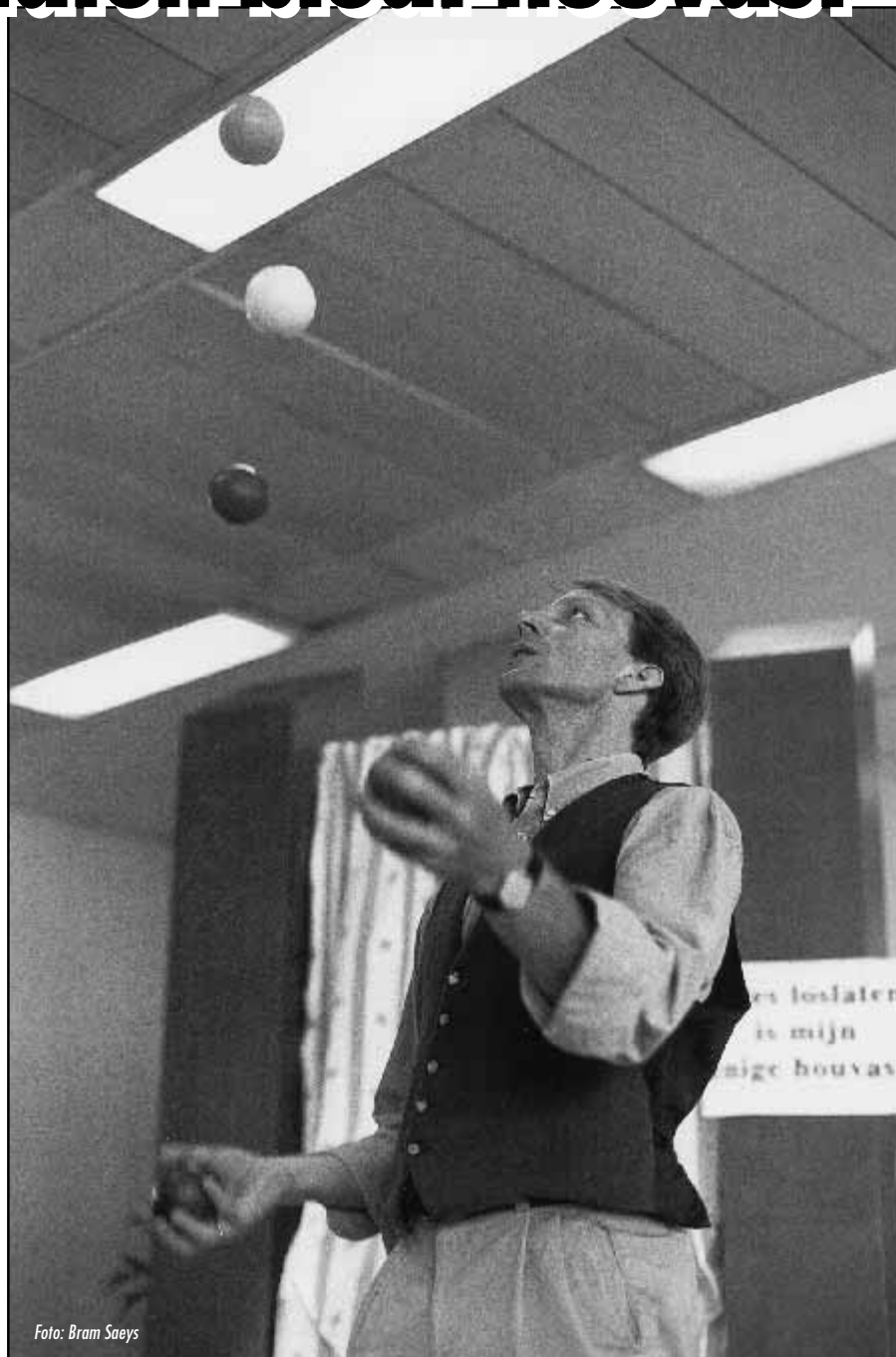

Foto: Bram Saeys

Schuimbekken

Het was vroeg in café De Schuimkraag. Het eerste ochtendlicht scheen naar binnen en spiegelde op de omhoogstaande lekbladen. Toch zat er al een groepje

mensen aan een tafeltje koffie te lurken. Het was een vreemd gezelschap. Sander zag eruit als een acteur uit 'The living dead'. Lijkbleek en met bloeddorpen ogen. Zijn lange haren in vettige slierten voor zijn gezicht. Er kwam wat gekreun uit: 'Oh, godver, wat is het vroeg. Shit, hé.' ... 'Had ik al gezegd dat het godvergeten vroeg is?' Bart was verkouden. Hij had een dikke coltrui aan en een sjaal. Daaronder droeg hij een stropdas. Vrij onzinnig, niemand zou het ding zien, maar Bart had nou eenmaal altijd een stropdas om. Kees, de huisgenoot van Sander, had het vroeger opstaan benut om zijn dagelijkse vijf kilometer te rennen. Ongeveer de afstand van

zijn huis tot aan De Schuimkraag. Met een zuur gezicht zat hij zijn koffie zonder suiker te drinken. Maar ja, hij moest nog twee kilo afvallen voor de roeiwedstrijd over een maand. 'Busje komt nog lang niet, busje komt nog lang niet, lalalala.' Dat was de Slak. Hij was de hele nacht doorgestaan en had de Snor mee helpen sluiten. De hele tijd zat hij te giechelen en vond alles wat er gezegd werd onweerstaanbaar grappig. 'Okee jongens, laten we even ter zake komen', zei Bart, die als vanzelf de leiding nam. 'Feit numero uno: donderdag jongstleden vond de ontvreemding plaats van het uithangbord van De Schuimkraag. De daders zijn 'unknown'. Feit numero two: opvallend veel medewerkers van de AOR gaven acte de présence die avond. Feit nummer drie: die AOR-

lui zijn nog steeds pissig op ons dat we vorig jaar met die caravan zijn gaan crossen. Dus: indien correct, zitten er nu slechts drie personages na te borrelen bij de AOR. We gaan er zo met onze overmacht naar toe en ontvoeren dan de voorzitter.' 'Kolere kerel, dat hebben we allemaal toch al afgesproken', reageerde Sander kribbig. 'Ja, ha ha, we ontvoewe de woovsittie', imiteerde Slak Bart's verkouden stemmetje. 'Ja, kom op mannen, actie!', riep Kees en hij stond al vast op. Vastberaden gingen ze geveieren naar buiten. Het was een betueterd clubje dat 's ochtends buiten De Schuimkraag stond. Verbaasd keken ze alle vier omhoog. Daar hing duidelijk boven hun hoofden het uithangbord van de kroeg. 'Krijg nou tiete', zei de Slak. 'Dat ding hangt er gewoon.'

'Er hangt een briefje op', deelde Sander mee. Kees was al langs de lantaarnpaal omhoog geklommen en kon het briefje net grijpen. 'Wat staat erop?', vroegen de drie op de stoep bijna tegelijk. Kees antwoordde met een benepen stemmetje. Er staat: 'Vroeg? Vóór een caféverbod je drankrekening betalen. Dat is pas vroeg! Goeie-morgen jongens. Groetjes: De Snor'.

Prati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van advertenties

Aangeboden

Uitdagende bestuursfunctie waarin je de theorie in praktijk kunt brengen. Heb je een **brede interesse?** Dan is SPG echt iets voor jou! Tel: 448252.

Doe je graag zaken met adverteerders en schrikt het je niet af om krantjes samen te stellen en allerlei andere promotionele activiteiten te ondernemen? Solliciteer dan als promotor bij het **Reduktiebuuro!**

Als je interesse hebt voor alles dat met fotografie te maken heeft en als je het leuk vindt om te onderhandelen: solliciteer dan als **fotomedewerker** bij het Reduktiebuuro!

Loop je graag rond met een apart T-shirt? Waarom ontwerp je het dan niet zelf? Een wit T-shirt met gekleurd opdruk naar eigen ontwerp voor fl. 15,00 bij het **Reduktiebuuro!**

Als je graag veel informatie opslaat m.b.v. je PC dan heeft het **Reduktiebuuro** tapes voor tapestreamers voor jou! Sony QW 5122F voor fl. 30,00 Maxell DC 2120 voor fl. 15,00 Verbat.M DC 2120 voor fl. 16,00

Wil je eens een kijkje nemen achter de schermen van het Reduktiebuuro? Waarom solliciteer je dan niet als medewerker bij het **Reduktiebuuro?** Ervaring is niet noodzakelijk!

Wintersportiefhebbers opgelet! Chalets te huur in Risoul, Serre Chevalier, Pra-Loup en Montgenèvre. Halfpension mogelijk voor fl. 150,- extra. Interesse? Bel 525301.

Sportura biedt aan: kwalitatief, betaalbare skireizen naar 7 topgebieden in de Franse Alpen, prijs vanaf fl. 359,- incl. busreis, appartement, skipas, maaltijden, snowboardgebruik en toeristenbelasting. Tel. 525301 (Sportura Eindhoven).

Volvo 360, 2.0 ltr., bj. 5-85; kmst: 130.000, APK t/m 7-96, fl. 2750,-. Tel. 833401 (na 18.00 uur).

6 telefoonkostentellers! Fl. 45,- pst. verzenden mogelijk. Tel. 020-6855425.

Audi 90 kw, incl. NECAM-LPG installatie, bouwjaar '86, APK 2-96, fl. 7500,-. Tel. 735483 of 01626-84989 (privé).

Skien in **Frankrijk**. De hele winter tegen absolute bodemprijzen. Bel Robert of Luuk 526790 (SSC) of 452564 voor info.

Anders Gevraagd

Enthousiaste studenten die projecten willen begeleiden op alle gebieden die aan de TUE gedoceerd worden. SPG, kamer 48, gebouw O. Tel: 448252.

Anders

Leen een CD! CD-uitleen **'De Discotheek'** in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 2600 titels voor slechts fl. 1,- tot fl. 1,50. Nieuw zijn onder andere: Red Hot Chili Peppers - One Hot Minute; Osdorp Posse - Afslag Osdorp; Heather Nova - Glow Stars; live CD's van oa Pearl Jam, Soundgarden, Helmet en Biohazard.

De commissie Aktueel van Studium Generale programmeert op maandag in de middag-pauze. Er is weer plaats voor enkele **studentleden** met een belangstelling en een onbedwingbare neiging de actualiteit te volgen.

Goede film zien? Kom dan maandag 9 oktober naar HG 1.16, want dan vertoont 1 op Tien de film **Roomates**, om 20.00 uur.

Zaterdag aanstaande Thêta's **IV-Instrumfeest** in de ESC-sociëteit. Kaarten à fl. 5,-/pst vanaf 22.00 uur bij de deur verkrijgbaar.

Vergeet Thêta's open **lustrumfeest** niet, met band en drive-in. Kom langs als je durft!

Wil je graag **bestuurservaring** opdoen en wil je daar gezelligheid voor terug? Word dan bestuurslid van DirK! Bel 457311 (Kathelijne) of tst. 4266 (DirK-kamer).

Ictus organiseert **oriëntatiecursus** Christelijk geloof, 5 weken op dinsdagavonden. Vanaf 10 oktober, 20.00 uur, HG 1.27. Kosten studenten fl. 10,-, werkenden fl. 15,-. Info en aanmelding: 452037 (Jaap en Geja Kuit).

Studentensteden door heel Europa bezoeken? Ga dan mee op het **ABGEB Introkamp** van 13 t/m 15 oktober. Voor meer info: W&S 3.07, of bel 124103 (Marc).

Spreek je reizen door Europa je aan? Word dan lid van **ABGEB** en ga mee op introkamp. Meer info: W&S 3.07, of bel 124103 (Marc).

Oefening baart kunst! **SPG** biedt jou de mogelijkheid om tijdens je studie praktijkervaring op te doen. Kom kijken geb. O, k. 48.

SPG, de beste leerschool voor technisch top-talent. Meer weten? Kom langs bij SPG in gebouw O (kamers 47 en 48) of bel 448252.

Op een dag... betekent je studie meer voor

jou. Dan ontdek je SPG (448252).

Doe je graag zaken met adverteerders en schrikt het je niet af om krantjes samen te stellen en allerlei andere promotionele activiteiten te ondernemen? Solliciteer dan als promotor bij het **Reduktiebuuro!**

Als je interesse hebt voor alles dat met fotografie te maken heeft en als je het leuk vindt om te onderhandelen: solliciteer dan als **fotomedewerker** bij het Reduktiebuuro!

Loop je graag rond met een apart T-shirt? Waarom ontwerp je het dan niet zelf? Een wit T-shirt met gekleurd opdruk naar eigen ontwerp voor fl. 15,00 bij het **Reduktiebuuro!**

Als je graag veel informatie opslaat m.b.v. je PC dan heeft het **Reduktiebuuro** tapes voor tapestreamers voor jou! Sony QW 5122F voor fl. 30,00; Maxell DC 2120 voor fl. 15,00; Verbat.M DC 2120 voor fl. 16,00

Chi Gong: vanwege grote belangstelling; naast week 41, nu ook week 43. Inl. tst. 2007 (Joost, BG 1.49). Zie ook Cursor 5).

De handjes de lucht in!! Kom ook eens volleyballen, gezellig/fanatiek sporten bij **Tamar**. Volleyballen op elk niveau oa. woensdagavond (recreatief en competitie). Info: 128367 (Jean) of 460341 (Manon).

Meegedaan aan de **prijsvraag** van Vertigo in de intro? Mattijs Crues zat met zijn 198,13 meter het dichtst bij het wereldrecord lange-afstandwerpen met een frisbee van 200,39 meter. Gefeliciteerd!

Je laatste kans op een gezellig sportief studentenleven!! Zaalvoetbalvereniging **Totelos** heeft nog een paar plaatsen vrij. Bel snel 811902 (Twan) of 460459 (Frank).

Tamar zoekt volleyballers! Competitiespelers gezocht! Kom langs, woensdagavond training in Hal 2, op alle niveaus. Info: 457559 (Patrick) of 126784 (Wilbert).

Help medestudenten aan werk en jezelf aan een **geweldig** jaar. Word bestuurslid van Integrand. Interesse? Kom eens langs op de vestiging in het Alpha-centrum (tegenover het Paviljoen), of bel tst. 3395.

Al wat gewend aan het studentico-leven op de TUE? Nu wordt het tijd om je goede voornemens waar te maken. Speel **Ultimate-frisbee** bij Vertigo. Kom trainen!

Pas afgestudeerd informaticus en op zoek naar een **uitdagende baan?** We zoeken iemand met kennis van C++ en andere objectgeoriënteerde ontwikkelmethodieken. Affiniteit met telematica vereist. Bel Integrand, tst. 3395.

De introtrainingen zijn afgelopen bij **Vertigo**, maar je kunt nog gewoon komen trainen op di. van 17.00 tot 18.30 uur en do. van 18.30 tot 20.00 uur. Materiaal voor binnen meenemen!

Renteverlaging bedrijfsspaarregelingen

Omdat de afgelopen maanden de rente op zowel de geld- als de kapitaalmarkt sterk is gedaald, wordt als gevolg hiervan de rentevergoeding op bedrijfsspaarregelingen door de ING-Bank, gerekend vanaf 8 september 1995, met 0,5 procent verlaagd. Voor TUE-personeel geldt deze verlaging zowel voor deelnemers aan de spaarloonregeling, als aan de premiespaarregeling.

Mensa

MAANDAG 9 OKTOBER

Heldere tomaten-groentesoep
Varkenshaas met champignon-room-sherrysaus
of gebakken vis, apart tartaarsaus
Frites
Verschillende soorten groente
Appelmoes
Nagerecht

DINSDAG 10 OKTOBER

Gebonden kerriesoep
Spaghetti, tomaten-paprika-vleessaus met gemalen kaas of
jachtschotel, gestoofde appeltjes
Braadsaus
Rauwkostsalade
Nagerecht

VEGETARISCH

Gebonden kerriesoep
Omelet met taugé
Zilvervliesrijst
Tahoe in satésaus
Rauwkostsalade
Nagerecht

WOENSDAG 11 OKTOBER

Heldere kippesoep
Uienburger of peperburger
Apart mosterdsaus
Verschillende soorten groente
Gekookte aardappels of
aardappelpuree, rauwkostsalade
Nagerecht

VEGETARISCH

Heldere tomatensoep
Hachée van tempeh
Gekookte aardappels
Verschillende soorten groente
Rauwkostsalade
Nagerecht

DONDERDAG 12 OKTOBER

Goulashsoep
Zigeunerburger of verse worst
Apart espagnolesaus
Verschillende soorten groente
Gekookte aardappels, rauwkostsalade
Nagerecht

VEGETARISCH

Gebonden bloemkoolsoep
Groente-kaasburger
Apart kerriesaus
Verschillende soorten groente
Gekookte aardappels, rauwkostsalade
Nagerecht

VRIJDAG 13 OKTOBER

Groentesoep
Gehaktbal of een hawaïburger
Apart mayonaise
Verschillende soorten groente
Frites, rauwkostsalade
Nagerecht

Wijzigingen voorbehouden

Bekijk maar

College-kindertjes

In de Verenigde Staten maken ze het soms wel erg bont. Hier in Nederland worden studenten nog wel als volwassenen behandeld, maar in Amerika is dat niet altijd het geval. Daar is op dit moment de CBS College Tour aan de gang. Deze gaat vierenvestig universiteiten langs om deze televisie-maatschappij te promoten. Het bericht op Internet waarmee CBS de studenten oproept om mee te doen aan het College Tour-programma, begint met: 'Hey college kids...'. Studenten als kinderen aanspreken? Ach, dat kan natuurlijk een foutje zijn. Maar verderop in het programma

worden de activiteiten genoemd: onder andere prijzenslag, een golfspelletje en het naspelen van scènes uit de soapseries *The Bold and the Beautiful*, *The Young and the Restless* en *As the World Turns*. Hartstikke interessant dus, maar van enig wetenschappelijk niveau is dus geen sprake. Maar de 'kids' kunnen leuke prijzen winnen, en daar gaat het natuurlijk om.

door
Jannigje
Gerritzen
Huibert
Spoorenberg

Smart-gallery voor New-Breeders

Die Limburgers blijven ons verbazen. Vorige week schreef Bekijk 't maar over Maastrichtse studenten die op zolder wiet verbouwen, deze week publiceerde het universiteitsblad van de RUL een artikel over een student die een winkel in geestverruimende middelen is begonnen. Een 'smart-drugsapotheek', zoals hij het zelf noemt. Daar verkoopt hij alles wat een jong mens nodig heeft om een dag in het *New Breed*-tijdperk door te komen. *After-E*-pillen tegen de ecstasy-kater, *Super Energy*-poeder om goed wakker te worden en de poedertjes *Mental*

Edge en *Memory Fuel* om het concentratievermogen en het geheugen te stimuleren tijdens het studeren. De hallucinerende werking van een kopje *Puama*-thee helpt hem bij het peinzen over zijnskwesties en het bestaan van UFO's. De nacht komt de cyberstudent housend door met *Party-pills*, en zijn verovering trakteert hij op een glaasje *Lovecraft* ('ontspan het bekkengebied en vergroot het uithoudingsvermogen'). Een *Slumber*-capsule helpt hem om ondanks de indrukwekkende cocktail van smart-drugs die hij die dag heeft binnengekregen, toch in een diepe, heilzame slaap te vallen. Uitbater Yves Vola beweert dat zijn 'smart-gallery' een doorslaand succes is. En hij benadrukt dat hij

niet in de zweverige hoek wil worden neergezet. 'Het gaat er niet om dat ik per se geloof in UFO's (of 'vleigende sjotels', zoals het op zijn Sittards klinkt), het gaat om de Nieuwe Openheid waar wij voor staan. Dat je niet zomaar alles afwijst wat niet keihard rationeel is.' Daar kunnen wij Eindhovenaren nog iets van leren. Maar gelukkig hoeft de gemiddelde techneut niet helemaal naar Maastricht af te reizen, om aan de benodigde pillen en poeders te komen, want onlangs opende op de Woenselse Markt een heuse 'Growshop' zijn deuren: voor uw persoonlijke groei en bloei. Hoe zat het ook weer met die nieuwe drugsnota inzake grensgemeenten?

Que è

Nederlandse studenten scoren beter als het college in hun eigen taal gegeven wordt, dan wanneer de professor in het Engels lesgeeft. Ze scoren bij een Engels college gemiddeld anderhalve punt lager

op een schaal van dertig. Ook zijn colleges van Nederlandse docenten boeiender en helderder als ze in het Nederlands gegeven worden. Daarnaast zijn de Nederlandse colleges gestructureerder dan de Engelstalige. Dit blijkt uit een promotieonderzoek van Diana Vinke van de TU Delft. Dit onderzoek werd gestart nadat

minister Ritzen had geopperd dat internationalisering van het onderwijs nodig was en dat de colleges voortaan maar in het Engels gegeven moesten worden. Nu blijkt dus dat de Nederlandse studenten daar nadeel van ondervinden. Aan de TUE worden de meeste colleges in het Nederlands gegeven, slechts een handjevol professoren doceert in het Engels. Betekent dit dat deze colleges voortaan maar weer in onze moedertaal gegeven moeten worden? Vast niet: de Engelstalige lessen komen vooral bij Technische Bedrijfskunde en TEMA voor. Daar zitten ook de meeste Erasmus-studenten. Die krijgen de schrik van hun leven als ze opeens een Nederlandse les op hun bord krijgen. No le comprende! Ich verstehe es nicht!! Why is the professor speaking Dutch? Dan kunnen ze het toch maar beter op Engels houden.

TBC-test

Afgelopen vrijdag was café Wilhelmina bijzonder populair. Een grote groep mensen had zich daar in een rij opgesteld. Zij kwamen

echter niet voor een pilsje, maar voor de twee bouwketen die daar tijdelijk stonden. Daar konden bezoekers van het café zich laten testen op tuberculose. Die ziekte werd eerder bij een vaste klant van Wilhelmina ontdekt. Onder degenen die zich lieten testen waren ook veel studenten. Om het

geheel een wat vriendelijker omlijsting te geven, speelde de Wilhelmina Fanfare, voor deze gelegenheid omgedoopt tot de TBC-band. Binnenin de bouwkeet werd elke bezoeker geprikt om te kijken of hij de ziekte heeft opgelopen. Mensen die zich niet hebben laten

testen kunnen dat alsnog laten doen bij de GGD, elke ochtend van negen tot elf uur. Testen is alleen nodig voor de bezoekers van de drie cafés Wilhelmina, Prins Hendrik en De Groot, en voor degenen die met de besmette persoon in contact zijn geweest. Wie bij de bovengenoemde cafés buiten op het terras heeft gezeten, hoeft zich niet te laten prikken. Over twee à drie maanden wordt het onderzoek herhaald, vanwege de incubatietijd.

Een bezoeker van café Wilhelmina ondergaat het TBC-prikje.
Foto: Bram Saeys

Modelstudie

Onlangs kreeg de faculteit Werktuigbouwkunde bezoek van een visitatiecommissie die de kwaliteit van het onderwijs moest beoordelen. Dus werd er ervoor gezorgd dat alles piekfijn in orde was en er pico bello uitzag. Maar tijdens dat bezoek heeft één van de hoogleraren het begrip 'modelstudie' wel erg letterlijk genomen. Voor de presentatie van zijn vakgebied liet hij zijn secretaresse het voorbereidende werk doen, maar de daadwerkelijke uitvoering van die presentatie viel niet aan haar toe. Om de representativiteit van zijn presentatie niet in gevaar te brengen, liet hij dit onderdeel verzorgen door twee speciaal voor dat doel ingehuurd dames.

5 oktober '95

